

DIDASKO DOKUMENTI

DOKUMENTI
LAUSSANSKOG POKRETA

CAPETOWNSKI ISKAZ O PREDANJU

Ispovijest vjere i
poziv na djelovanje

TREĆI LAUSANNSKI KONGRES

Predgovor: Doug Birdsall i Lindsay Brown

CAPETOWNSKI ISKAZ O PREDANJU

Ispovijest vjere i
poziv na djelovanje

TREĆI LAUSANNSKI KONGRES

Predgovor: Doug Birdsall i Lindsay Brown

DIDASKO DOKUMENTI

Ova serija dokumenata u nastajanju nosi naziv prema novozavjetnome grčkom glagolu didasko, koji znači „poučavam“. Vjerujemo da služimo Crkvi u svijetu, pomažući kršćanima rasti u vjeri.

Zamisao o Didasko projektu stvorena je u okviru Međunarodnog zajedništva evanđeoskih studenata (International Fellowship of Evangelical Students - IFES), koje sada djeluje u više od stotinu i pedeset zemalja, nastojeći navješćivati poruku o Kristu u svjetskim sveučilištima (www.ifesworld.org). Poradi proširenja svoga djelovanja IFES se povezao s Lausanskim pokretom u kojemu ima važnu ulogu (www.lausanne.org)

www.didaskofiles.com

Capetownski iskaz o predanju

The Cape Town Commitment

© 2011 The Lausanne Movement. Reprinted 2011 (twice); 2012.

Izdavanje ove knjižice, u ovom formatu, organizirala je neprofitna organizacija Didasko Publishing koja radi za Lausanski pokret.

© 2011 The Lausanne Movement.

Grafička oprema izvornika: Chris Gander

Sav prihod koji se ostvari prodajom ovih serija dokumenata upotrijebit će se u korist Lausanskog pokreta.

Dopuštenje za hrvatsko izdanje odobrio: The Lausanne Movement

Izdavači: Protestantsko evanđeosko vijeće (PEV) u Republici Hrvatskoj

Biblijski institut, Zagreb

Urednik: Mladen Jovanović

Prijevod: Giorgio Grlj

Teološko-jezična lektura: Ruben Knežević

Prijelom i grafička priprema: Momir Blažek

Lektorirali: Ruben Knežević i Krešimir Šimić

Tisak: TOP DAN d.o.o.

Naklada: 1000

ISBN 978-953-55850-5-3 (Biblijski institut)

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 813511

PREGOVOR	4
-----------------	----------

PREAMBULA	6
------------------	----------

PRVI DIO	9
-----------------	----------

LJUBIMO PORADI GOSPODINA: Capetownska ispovijest vjere

1. Ljubimo jer je Bog prvi ljubio nas	9
2. Ljubimo Boga živoga	10
3. Ljubimo Boga Oca	12
4. Ljubimo Boga Sina	13
5. Ljubimo Boga Duha Svetoga	15
6. Ljubimo Riječ Božju	17
7. Ljubimo Božji svijet	19
8. Ljubimo evanđelje Božje	23
9. Ljubimo narod Božji	26
10. Ljubimo Božju misiju	28
Za razmišljanje	31

DRUGI DIO	33
------------------	-----------

SLUŽIMO PORADI GOSPODINA: Capetownski poziv na djelovanje

Uvod	33
I Svjedočiti o Kristovoj istini u pluralističkom, globaliziranom svijetu	33
II Graditi Kristov mir u podijeljenome i slomljenom svijetu	39
III Živjeti Kristovu ljubav među ljudima drugih vjera	47
IV Otkrivati Kristovu volju za evangelizaciju svijeta	52
V Pozivati Kristovu Crkvu na povratak poniznosti, integritetu i jednostavnosti	60
VI Partnerstvo u Tijelu Kristovu za jedinstvo u misiji	67
Zaključak	72
Za razmišljanje	74

ZAKLJUČNA PORUKA KONGRESA	75
----------------------------------	-----------

Treći Lausanski kongres za evangelizaciju svijeta (Cape Town, 16. – 25. listopada 2010.) okupio je 4200 evanđeoskih vođa iz 198 zemalja. Diljem svijeta, na sastancima i sudjelovanjem u internetskom prijenosu Kongresa, sudjelovalo je pak više stotina tisuća ljudi. Cilj Kongresa? Ponovno izazvati globalnu Crkvu da bude svjedokom Isusa Krista i njegova cjelokupnog nauka – u svakom narodu, u svim sferama društva te u svijetu ideja.

Capetownski iskaz o predanju plod je ovoga pothvata. Nastao je na povijesnom naslijeđu Lausanskog zavjeta i Manifesta iz Manile. Sastoji se od dva dijela. Prvi dio izriče biblijska uvjerenja koja su do nas došla putem Svetoga pisma, a drugi je dio poziv na djelovanje.

Kako je uobličen prvi dio? Najprije se o njemu raspravljalo u Minneapolisu u prosincu 2009. na skupu osamnaestorice pozvanih teologa i evanđeoskih vođa pridošlih sa svih kontinenata. Manju skupinu, na čelu koje je bio predsjedatelj Lausanske teološke radne skupine dr. Christopher J. H. Wright, zamolili su da pripremi konačni dokument za predstavljanje na Kongresu.

Kako je uobličen drugi dio? Opsežan proces oslušivanja započeo je više od tri godine prije početka Kongresa. Međunarodni zamjenici direktora Lausanskog pokreta predvodili su konzultacije s kršćanskim vođama u svojim regijama, pokušavajući identificirati glavne izazove koji se postavljaju pred Crkvu. Pojavilo se šest ključnih pitanja. Ona su (1) odredila program Kongresa i (2) formirala okvir poziva na djelovanje. Proces oslušivanja nastavljen je i tijekom Kongresa, a Chris Wright i Radna skupina za pripremu iskaza vjerno su bilježili sve doprinose. Bio je to naporan i monumentalni trud.

Capetownski iskaz o predanju bit će putokaz Lausanskom pokretu tijekom idućih deset godina. Nadamo se da će njegov proročki poziv na rad i molitvu voditi crkve, misijske organizacije, seminare, kršćane na radnom mjestu i studente u kampusu da ga prihvate i pronađu svoju ulogu u njegovu ostvarenju.

Mnoge doktrinarne izjave potvrđuju ono što Crkva vjeruje. Željeli smo ići dalje i povezati vjeru s praksom. Naš je model bio onaj apostola Pavla čije

je teološko učenje konkretizirano u praktičnim napatcima. Primjerice, u Kološanima poslanici njegov je dubok i prekrasan portret Kristova prvenstva prizemljen poukom o tome što to znači biti ukorijenjen u Kristu.

Razlikujemo ono što je u središtu kršćanskog evanđelja – a to su temeljne istine u kojima moramo biti jedinstveni – od sekundarnih pitanja, u kojima se iskreni kršćani ne slažu u svojoj interpretaciji onoga što Biblija uči ili zahtijeva. Poradili smo ovdje na uobličavanju Lausanskog načela „širine unutar granica“, a u prvome su dijelu te granice jasno definirane.

Tijekom cijeloga tog procesa bili smo oduševljeni suradnjom sa Svjetskom evanđeoskom alijansom (WEA) koja je bila s nama partner u svim njegovim fazama. Čelnici WEA u potpunosti su suglasni kako s Ispoviješću vjere tako i s Pozivom na djelovanje.

I dok govorimo i pišemo iz evanđeoske tradicije u Lausanskom pokretu, potvrđujemo jedinstvo Tijela Kristova i rado prepoznajemo da postoje mnogi sljedbenici Gospodina Isusa Krista u drugim tradicijama. Iskazali smo dobrodošlicu visokim predstavnicima iz nekoliko povijesnih crkava i drugih tradicija kao promatračima u Cape Townu i vjerujemo da Capetownski iskaz o predanju može biti koristan za crkve svih tradicija. Mi ga nudimo u duhu poniznosti.

Kakve su naše nade u vezi Capetownskog iskaza o predanju? Vjerujemo da će se o njemu govoriti, raspravljati i da će mu se pridati značaj kao zajedničkoj izjavi globalnog evanđeoskog kršćanstva. Nadalje, da će on oblikovati zadaće u kršćanskoj službi i ojačati idejne vođe na javnoj sceni te da će iz njega proizaći snažne inicijative i partnerstva.

Neka Riječ Božja osvjetljava naš put, neka milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga, i zajedništvo Duha Svetoga budu sa svakim od nas.

S. Douglas Birdsall
Izvršni predsjedatelj

Lindsay Brown
Međunarodni direktor

Kao članovi sveopće Crkve Isusa Krista, radosno potvrđujemo svoje predanje Bogu živomu i njegovoj spasonosnoj nakani provedenoj po Gospodinu Isusu Kristu. Poradi njega obnavljamo svoje predanje viziji i ciljevima Lausanskog pokreta.

Dvojako je značenje toga:

Prvo, ostajemo predani zadaći naviještanja svjedočanstva o Isusu Kristu i njegovu nauku po cijelome svijetu. **Prvi je Lausanski kongres** (1974) sazvan s nakanom evangelizacije svijeta. Među njegovim glavnim doprinosima Crkvi u svijetu bili su: Lausanski zavjet, nova svijest o broju naroda do kojih evanđelje nije doprlo, svježe otkriće holističke naravi biblijskoga evanđelja i kršćanske misije. **Drugi Lausanski kongres** u Manili (1989) začeo je više od tri stotine strateških partnerstava u evangelizaciji svijeta, uključujući brojna takva partnerstva među narodima u svim dijelovima svijeta.

I drugo, ostajemo predani temeljnim dokumentima Pokreta – *Lausanskom zavjetu* (1974) i *Manifestu iz Manile* (1989). Ovi dokumenti jasno izražavaju temeljne istine evanđelja i primjenjuju ih na našu praktičnu misiju na načine koji su još uvijek relevantni i izazovni. Priznajemo da nismo bili vjerni obvezama preuzetim iz tih dokumenata. No mi te dokumente ipak potvrđujemo i njih se držimo – dok tražimo način kako izraziti i primijeniti vječne istine evanđelja u svome naraštaju, u svijetu koji se neprestano mijenja.

STVARNOSTI KOJE SE MIJENJAJU

Gotovo sve se u načinu na koji živimo, mislimo i odnosimo jedan prema drugome mijenja ubrzanim ritmom. Na dobro ili loše, osjećamo utjecaj globalizacije i digitalne revolucije te promjenjivo stanje gospodarske i političke moći u svijetu. Neke od stvari s kojima se suočavamo izazivaju u nama tugu i tjeskobu: globalno siromaštvo, rat, etnički sukobi, bolesti, ekološka kriza i klimatske promjene. Međutim, jedna je velika promjena u našem svijetu razlogom za radost, a to je rast sveopće Kristove Crkve.

Činjenica da se **Treći Lausanski kongres** događa u **Africi** dokaz je tomu. Najmanje dvije trećine svih kršćana živi danas na kontinentima Juga i Istoka. Sastav našega Kongresa u Cape Townu odražava ovaj ogroman pomak u svijetu kršćanstva u stoljeću od Misijske konferencije u Edinburghu 1910. Radujemo se čudesnom rastu Crkve u Africi i radujemo se što su naše afričke sestre i braća u Kristu domaćini ovog Kongresa. No istodobno, nismo se mogli susresti u Južnoj Africi, a da ne budemo svjesni proteklih godina trpljenja i aparthejda. Zato zahvaljujemo za napredovanje evanđelja i suverenu Božju pravednost na djelu u novijoj povijesti, dok se još uvijek hrvamo sa stalno prisutnim zlom i nepravdom. Takvo je dvostruko svjedočanstvo i uloga crkve na svakome mjestu.

U kršćanskoj misiji moramo odgovoriti na stvarnosti svoga naraštaja. Također moramo učiti iz te mješavine mudrosti i pogrešaka, uspjeha i neuspjeha, koje smo naslijedili od prijašnjih naraštaja. Poštujemo i žalimo nad prošlošću i okrećemo se budućnosti.

NEPROMIJENJENE STVARNOSTI

U svijetu koji ubrzano radi na vlastitom mijenjanju, neke stvari, međutim, ostaju nepromijenjenima. Ove velike istine nude biblijsko opravdanje našem misijskom djelovanju.

- *Ljudska su bića izgubljena.* Biblija opisuje temeljnu čovjekovu nevolju: stojimo pod pravednim Božjim sudom zbog svojega grijeha i pobune te, bez Krista, ostajemo bez nade.
- *Evanđelje je dobra vijest.* Evanđelje nije koncept koji treba svježe ideje, nego je to priča koju treba na svježi način ispričati. To je nepromjenjiva priča o tome što je Bog učinio da spasi svijet, ponajviše u povijesnim događajima života, smrti, uskrsnuća i vladavine Isusa Krista. U Kristu je nada.
- *Nastavlja se misija Crkve.* Božja se misija nastavlja do nakraj zemlje i do kraja svijeta. Doći će dan kada će svjetska kraljevstva postati kraljevstvom našega Boga i njegova Pomazanika, i Bog će prebivati

sa svojim otkupljenim čovječanstvom u novome stvorenju. Do toga se dana nastavlja sudjelovanje Crkve u Božjoj misiji, u radosnoj žurbi te u svježim i uzbudljivim mogućnostima u svakome naraštaju, uključujući i naš.

ŽAR NAŠE LJUBAVI

Ovaj je Iskaz uokviren jezikom ljubavi. Ljubav je jezik saveza. Biblijski savezi, Stari i Novi, izraz su Božje otkupiteljske ljubavi i milosti koja dopire do izgubljenog čovječanstva i iskvarenog stvorenja. Oni su poziv nama da i mi ljubavljvu uzvratimo. Naša se ljubav pokazuje u poverenju, poslušnosti i žarkom predanju Gospodinu našega zavjeta. Ovako je Lausannski zavjet definirao evangelizaciju: „da cijela Crkva čitavom svijetu prenese potpuno evanđelje.“ To je još uvijek žar naše ljubavi. Zato obnavljamo svoj zavjet, ponovno potvrđujući:

Ljubav je jezik saveza

- *Naša ljubav za potpuno evanđelje*, kao slavna Božja dobra vijest u Kristu, za svaku dimenziju njegova stvorenja, jer je sve stvorenje bilo opustošeno grijehom i zlom.
- *Naša ljubav za cijelu Crkvu*, kao narod Božji, otkupljen Kristom iz svakoga naroda na zemlji i sve naraštaje kroz povijest, koji sudjeluje u Božjoj misiji u ovome dobu te ga zauvijek slavi u vremenu koje dolazi.
- *Naša ljubav za čitavi svijet*, koji je tako daleko od Boga, ali tako blizu njegova srca; svijet koji je Bog tako ljubio da je za njegovo spasenje dao svoga Jedinorođenoga Sina.

U zagrljaju te trostruke ljubavi iznova se obvezujemo biti cijela Crkva, da *vjerujemo, slušamo i dijelimo* potpuno evanđelje, i počemo čitavomu svijetu načiniti učenike među svim narodima.

PRVI DIO

LJUBIMO PORADI GOSPODINA Capetownska ispovijest vjere

1 LJUBIMO JER JE BOG PRVI LJUBIO NAS

Božja misija proistječe iz Božje ljubavi. Misija Božjega naroda proistječe iz naše ljubavi za Boga i za sve ono što Bog ljubi. Evangelizacija svijeta jest izliče Božje ljubavi za nas i po nama. Potvrđujemo prvenstvo Božje milosti, na koju odgovaramo vjerom, očitovanom u poslušnosti ljubavi. Ljubimo jer je Bog prvi nas ljubio i poslao svog Sina da bude pomirnica za naše grijehе.¹

A *Ljubav prema Bogu i ljubav prema blišnjemu čine prvu i najveću zapovijed o kojoj ovisi sav Zakon i Proroci. Ljubav je ispunjenje Zakona i prvi plod Duha. Ljubav je dokaz da smo nanovorođeni, uvjerenje da Boga poznamo i dokaz da Bog prebiva u nama. Ljubav je nova zapovijed Kristova, koji je rekao svojim učenicima da će njihova misija biti vidljiva i uvjerljiva jedino ako poslušaju ovu zapovijed. Nevidljivi se Bog, koji je postao vidljiv po utjelovljenju svojega Sina, objavljuje svijetu jedino kroz kršćansku ljubav jednih prema drugima. Ljubav je bila među prvinama koje je Pavao zamijetio i pohvalio među novim vjernicima, zajedno s vjerom i nadom. Ali je ljubav najveća, jer ljubav nikad ne prestaje.²*

Ljubav samoga Boga jest požrtvovna, jaka i sveta

B *Takva ljubav nije slaba ili sentimentalna. Ljubav samoga Boga jest vjerna ljubav Saveza, predana, samu sebe daje, požrtvovna, jaka i*

¹ Gal 5,6; Iv 14,21; 1 Iv 4,9.19

² Mt 22,37-40; Rim 13,8-10; Gal 5,22; 1 Pt 1,22; 1 Iv 3,14; 4,7-21; Iv 13,34-35

sveta. Budući da je Bog ljubav, ljubav prožima čitavo njegovo biće i sva njegova djela, njegovu pravdu kao i njegovu samilost. Božja se ljubav proteže nad svim njegovim stvorenjem. Nama je zapovjedbno da ljubimo na način koji odražava ljubav Božju u svim tim dimenzijama. To znači hodati putovima Gospodnjim.³

C *U oblikovanju našega uvjerenja i našega predanja u kategorijama ljubavi, preuzimamo temeljni i najzahtjevniji od svih biblijskih izazova:*

- ① da ljubimo Gospodina, Boga našega svim srcem, dušom, umom i snagom,
- ② da ljubimo svoje bližnje (uključujući strance i neprijatelje) kao sebe same,
- ③ da ljubimo jedni druge kao što je Bog u Kristu ljubio nas, i
- ④ da ljubimo svijet ljubavlju Onoga koji je dao svoga Sina Jedinorođenca da se svijet po njemu spasi.⁴

D *Takva je ljubav Božji dar izliven u naša srca, ali je također i Božja zapovijed koja zahtijeva poslušnost naše volje. Takva ljubav znači biti kao Krist: čvrst u ustrajnosti, ali i nježan u poniznosti, odlučan u suprotstavljanju zlu, ali i suosjećajan s patnicima; hrabar u trpljenju i vjeran sve do smrti. Takvu je ljubav uobličio Krist na zemlji i mjeri je uskrsli Krist u slavi.⁵*

Potvrđujemo da tako u potpunosti shvaćena biblijska ljubav mora biti ključna oznaka identiteta i zaštitni znak Isusovih učenika. U odgovoru na Isusovu molitvu i zapovijed čeznemo da to uistinu tako i bude. Žalosno ispovijedamo da prečesto to nije tako. Stoga se ponovno obvezujemo uložiti sav napor da bismo živjeli, mislili, govorili i ponašali se na način da iskažemo što to znači hodati u ljubavi – ljubavi prema Bogu, ljubavi jednih za druge i ljubavi prema svijetu.

2 LJUBIMO BOGA ŽIVOGA

Naš Bog koga ljubimo otkriva se u Bibliji kao jedan, vječan, živi Bog, koji uređuje sve stvari po svojoj suverenoj volji i za svoju spasonosnu svrhu. U jedinstvu Oca, Sina i Duha Svetoga, Bog je jedini Stvoritelj, Vladar, Sudac

³ Pnz 7,7-9; Hoš 2,19-20; 11,1; Ps 103; 145,9.13.17; Gal 2,20; Pnz 10,12-19

⁴ Pnz 6,4-5; Mt 22,37; Lev 19,18.34; Mt 5,43-45; Iv 15,12; Ef 4,32; Iv 3,16-17

⁵ Rim 5,5; 2 Kor 5,14; Otk 2,4

i Spasitelj svijeta.⁶ Zato ljubimo Boga – zahvaljujući mu za svoje mjesto u stvaranju, s povjerenjem u njegovu suverenu providnost, s povjerenjem u njegovu pravednost, zahvaljujemo za spas koji nam je priredio.

A *Ljubimo Boga ponad svega drugoga.* Zapovjedbena nam je da ljubimo i štujemo jedino Boga živoga. Ali, poput starozavjetnog Izraela, dopuštamo da naša ljubav prema Bogu bude iznevjerena, budući se okrećemo nekomu od bogova ovoga svijeta, bogovima naroda koji nas okružuju.⁷ Upadamo u sinkretizam, mamljeni idolima pohlepe, moći i uspjeha, služeći većma bogatstvu no Bogu. Prihvaćamo dominantne političke i gospodarske ideologije, bez biblijske kritike. U iskušenju smo, pod pritiskom religijskog pluralizma, kompromitirati svoje vjervanje u Kristovu jedincatost. Trebamo, poput Izraela, čuti proročki poziv i poziv samoga Isusa na pokajanje, da se odrekemo svega što nije Božje te da se vratimo poslušnoj ljubavi i štovanju samoga Boga.

B *Žarko ljubimo Boga poradi slave njegove.* Najveća je motivacija našoj misiji ono isto što pokreće misiju Boga samoga – da jedan pravi, živi Bog bude poznat i proslavi se u cijelomu svome stvorenju. To je Božji krajnji cilj i mora biti naša najveća radost. „Ako Bog želi da se svako koljeno pokloni Isusu i svaki ga jezik prizna, to trebamo i mi željeti. Moramo biti 'ljubomorni' (kako to Sveto pismo ponekad izriče) za slavu njegova imena – uznemireni kad On ostane nepoznat, povrijeđeni kad ga se zanemaruje, ogorčeni kad ga se huli, i sve vrijeme zabrinuti i odlučni da mu se oda poštovanje i slava koju zaslužuje. Najviši od svih misijskih poticaja nije ni poslušnost Velikome poslanju (ma kako ono važno bilo), ni ljubav prema otuđenim grješnicima koji propadaju (ma kako jak bio taj poticaj, posebice kada razmišljamo o Božjemu gnjevu) nego radije revnost – gorljiva i žarka revnost – na slavu Isusa Krista ... Pred tim vrhovnim ciljem kršćanske misije svi nedostojni motivi moraju nestajati i umrijeti.“⁸ (John Stott)

⁶ Pnz 4,35.39; Ps 33,6-9; Jer 10,10-12; Pnz 10,14; Iz 40,22-24; Ps 33,10-11.13-15; Ps 96,10-13; Ps 36,6; Iz 45,22

⁷ Pnz 4 i 6

⁸ John Stott, *The Message of Romans, The Bible Speaks Today* (Leicester and Downers Grove, IVP, 1994), str. 53.

Naša bi najveća tuga morala biti činjenica da se u našem svijetu živi Bog nije proslavio. Agresivni ateizam odbija živoga Boga. Svjetske religije u svojim praksama zamjenjuju ili iskrivljuju jedinoga pravog Boga. Naš je Gospodin Isus Krist zlostavljan i krivo predstavljen u nekim popularnim kulturama. A lice Boga biblijske objave zaklonjeno je kršćanskim nominalizmom, sinkretizmom i licemjermem.

Ljubiti Boga usred svijeta koji ga odbija ili iskrivljuje poziva na odlučno ali i ponizno svjedočenje za našega Boga; odlučna ali i milostiva obrana istine evanđelja Krista, Sina Božjega i molitveno povjerenje u uvjeravajuće i uvjerljivo djelo njegova Duha Svetoga. Obvezujemo se na takvo svjedočenje, jer ako tvrdimo da ljubimo Boga moramo dijeliti Božji najveći prioritet, a to je da njegovo Ime i njegova Riječ budu uzvišeni ponad svega.⁹

③ LJUBIMO BOGA OCA

Po Isusu Kristu, Sinu Božjemu – a samo po njemu kao Putu, Istini i Životu – upoznali smo i počeli ljubiti Boga kao Oca. Kao što Duh Sveti svjedoči s našim duhom da smo Božja djeca, tako zajedno s riječima Isusove molitve i mi vapimo: „Abba, Oče“, i molimo molitvu koju nas je Isus naučio: „Oče naš“. Naša se ljubav prema Isusu koju pokazujemo svojom poslušnošću susreće s Očevom ljubavlju za nas, dok se Otac i Sin nastanjuju u nama, u obostranom davanju i primanju ljubavi.¹⁰ Ovaj prisni odnos ima duboke biblijske temelje.

A *Ljubimo Boga kao Oca njegova naroda. Starozavjetni Izrael poznavao je Boga kao Oca, kao Onoga koji ih je stvorio, vodio i odgajao, tražeći od njih poslušnost te čeznuo za njihovom ljubavlju, očitovao suosjećajno praštanje i strpljivu trajnu ljubav.¹¹ Sve to vrijedi i za nas kao narod Božji u Kristu u našem odnosu s Bogom Ocem.*

B *Ljubimo Boga kao Oca, koji je tako ljubio svijet da je dao svoga Sina Jedinorođenca za naše spasenje. Kako je velika Očeva ljubav za nas kad se možemo zvati djecom Božjom. Kako je nemjerljiva Očeva ljubav koji*

⁹ Ps 138,2

¹⁰ Iv 14,6; Rim 8,14-15; Mt 6,9; Iv 14,21-23

¹¹ Pnz 32,6.18; 1,31; 8,5; Iz 1,2; Mal 1,6; Jer 3,4.19; 31,9; Hoš 11,2; Ps 103,13; Iz 63,16; 64,8-9

ne poštediti svojega jedinog Sina nego ga predade za sve nas. Ta se Očeva ljubav u davanju zrcali u sebedarnoj ljubavi njegovoga Sina. Vladao je potpuni sklad između Oca i Sina u djelu pomirenja ostvarenoga na križu, po vječnome Duhu. Otac je ljubio svijet te je dao svoga Sina, „Sin Božji ljubio me je i predao samoga sebe za mene.“ To jedinstvo Oca i Sina, kako je potvrdio sam Isus, učestalo odzvanja i kod Pavla u njegovim pozdravima: „Milost i mir od Boga, Oca našega i Gospodina Isusa Krista, koji sam sebe dade za grijeha naše... po volji Boga i Oca našega, komu slava zauvijek i uvijek. Amen.“¹²

C *Ljubimo Boga kao Oca čiju narav odražavamo i u čiju brigu vjerujemo.* Isus u Govoru na gori opetovano ukazuje na našega nebeskog Oca kao model ili žarište našega djelovanja. Kao djeca Božja trebamo biti mirotvorcima. Činiti nam je dobra djela kako bi se naš Otac proslavio. Ljubiti nam je naše neprijatelje kako bi do izražaja došla Božja očinska ljubav. Davati nam je, moliti i postiti u skrovitosti, samo da naš Otac to vidi. Praštati nam je drugima kao što naš Otac oprašta nama. Ne moramo biti zabrinuti, nego trebamo imati povjerenje u skrb našega Oca za nas. Iz takvog ponašanja, koje proizlazi iz kršćanske naravi, vršimo volju svoga Oca na nebesima, u kraljevstvu Božjemu.¹³

Ispovijedamo da smo često zanemarivali istinu Božjega očinstva svih ljudi i time se lišavali bogatstva svoga odnosa s njime. Iznova se obvezujemo doći Ocu po Sinu Isusu; primiti i odgovoriti na njegovu očinsku ljubav, živjeti u poslušnosti prema njegovoj očinskoj stezi, odražavati njegov očinski lik u cijelomu svome ponašanju i stavovima te vjerovati u njegovu očinsku brigu bez obzira na okolnosti kroz koje nas on vodi.

4 LJUBIMO BOGA SINA

Bog je zapovjedio Izraelu da Gospodina Boga svojega ljube s isključivom privrženošću. Tako i za nas, ljubav prema Gospodinu Isusu Kristu znači da trebamo ustrajno tvrditi da je samo on Spasitelj, Gospodin i Bog. Biblija uči da Isus čini ista suverena djela kao i sam Bog. Krist je Stvoritelj svemira, Vla-

¹² Iv 3,16; 1 Iv 3,1; Rim 8,32; Heb 9,14; Gal 2,20; Gal 1,4-5

¹³ Mt 5,9.16.43-48; 6,4.6.14-15.18.25-32; 7,21-23

dar povijesti, Sudac svim narodima i Spasitelj svih koji se obrate Bogu.¹⁴ On je dionik Božjega identiteta u božanskoj jednakosti i jedinstvu Oca, Sina i Duha Svetoga. Baš kao što je Bog pozvao Izraela da ga ljubi u vjeri Saveza, poslušnosti i svjedoka-sluge, i mi potvrđujemo svoju ljubav prema Isusu Kristu povjerenjem u njega, poslušnošću i naviještanjem.

A *Mi vjerujemo Kristu.* Vjerujemo svjedočanstvu evanđelja koje tvrdi da je Isus iz Nazareta Mesija, Onaj koga je Bog imenovao i poslao da ispunji jedinstveno poslanje Izraela Staroga zavjeta, da donese blagoslov Božjega spasenja svim narodima, kako je Bog obećao Abrahamu.

- ① U Isusu, začetom po Duhu Svetome i rođenom od djevice Marije, Bog je uzeo naše ljudsko tijelo i živio među nama, u potpunosti Bog i u potpunosti čovjek.
- ② U svome je životu Isus živio u savršenoj vjernosti i poslušnosti prema Bogu. Najavio je i poučavao o Kraljevstvu Božjem te dao uzor svojim učenicima kako treba živjeti pod Božjom vladavinom.
- ③ U svojoj je službi i znamenjima Isus najavio i očitovao pobjedu Kraljevstva Božjega nad zlom i zlim silama.
- ④ U svojoj je smrti na križu Isus, umjesto nas, uzeo na sebe naš grijeh, plativši punu cijenu, kaznu i sramotu, pobijeviši smrt i sile zla, ostvarivši pomirenje i otkupljenje cjelokupnog stvorenja.
- ⑤ Bog je Isusa u njegovu tjelesnom uskrснуću opravdao i uzvisio, dovršivši i time pokazajući punu pobjedu križa, čime je on postao pretečom otkupljenoga čovječanstva i obnovljenog stvorenja.
- ⑥ Od svoga uzašašća Isus vlada kao Gospodin nad svom poviješću i stvorenjem.
- ⑦ O svome će povratku Isus izvršiti Božji sud, uništiti Sotonu, zlo i smrt te uspostaviti sveopću Božju vladavinu.

B *Poslušni smo Kristu.* Isus nas poziva na učenje, na preuzimanje križa i nasljedovanje njega na putu samoodricanja, služenja i poslušnosti. „Ako me ljubite, vršit ćete moje zapovijedi“, rekao je. „Zašto li me zovete Gospodine, Gospodine, a ne učinite ono što kažem?“ Pozvani

¹⁴ Iv 1,3; 1 Kor 8,4-6; Heb 1,2; Kol 1,15-17; Ps 110,1; Mk 14,61-64; Ef 1,20-23; Otk 1,5; 3,14; 5,9-10; Rim 2,16; 2 Sol 1,5-10; 2 Kor 5,10; Rim 14,9-12; Mt 1,21; Lk 2,30; Dj 4,12; 15,11; Rim 10,9; Tit 2,13; Heb 2,10; 5,9; 7,25; Otk 7,10

smo živjeti kao što je Krist živio i ljubiti kao što je Krist ljubio. Ispovijedati Krista zanemarujući pritom njegove zapovijedi jest opasna ludost. Isus nas upozorava da će mnogi koji se na nj pozivaju čineći izuzetna i čudesna znamenja biti od njega odbačeni kao zločinitelji.¹⁵ Pozorno uzimamo u obzir ovo Kristovo upozorenje, jer nitko od nas nije imun na takve strahovite opasnosti.

**pozvani smo
ljubiti kao što
je Krist ljubio**

Ⓒ *Mi Krista naviještamo.* Jedino u Kristu Bog nam se potpuno i konačno otkrio, i samo po Kristu Bog je postigao spasenje za svijet. Stoga klečimo kao učenici do nogu Isusa iz Nazareta i zajedno mu s Petrom kažemo: „Ti si Krist, Sin Boga živoga“, a s Tomom priznajemo: „Gospodin moj i Bog moj.“ Iako ga nismo vidjeli, mi ga ljubimo. I radosno se nadamo danu njegova povratka kada ćemo ga vidjeti onakva kakav On jest. Do toga se dana pridružujemo Petru i Ivanu navješćujući da „nema spasenja ni u jednom drugom, jer nema drugog imena pod nebom po kojem nam se treba spasiti.“¹⁶

Iznova se obvezujemo da ćemo po čitavom svijetu pronositi svjedočanstvo o Isusu Kristu i o cijelomu njegovu nauku, znajući da možemo biti svjedoci samo ako sami živimo u poslušnosti njegovu nauku.

5 LJUBIMO BOGA DUHA SVETOGA

Mi ljubimo Duha Svetoga u jedinstvu Trojedinoga Boga, zajedno s Bogom Ocem i Bogom Sinom. On je Duh misije, poslan od Oca poslanja i Sina poslanja, što udiše život i moć u Božju misionarsku Crkvu. Mi ljubimo i molimo za prisutnost Duha Svetoga, jer je bez svjedočanstva Duha koji svjedoči za Krista naše svjedočanstvo uzaludno. Bez uvjeravajućega djela Duha naše je propovijedanje uzaludno. Bez darā Duha i njegova vodstva i sile naša je misija tek ljudski napor. Bez ploda Duha naš je život neprivačan i ne može odražavati ljepotu evanđelja.

Ⓐ U Starome zavjetu vidimo Duha Božjega djelujućega pri stvaranju, u

¹⁵ Lk 6,46; 1 Iv 2,3-6; Mt 7,21-23

¹⁶ Mt 16,16; Iv 20,28; 1 Pt 1,8; 1 Iv 3,1-3; Dj 4,12

djelima oslobođenja i pravde te u ispunjenju i osnaživanju ljudi za svaku vrstu službe. Duhom ispunjeni proroci gledali su prema dolazećem Kralju i Sluzi čiji će lik i djelo biti obdareni Duhom Božjim. A gledali su i prema nadolazećem vremenu koje će biti obilježeno izlićem njegova Duha, koji Božjemu narodu donosi novi život i svježju poslušnost.¹⁷

B Na Pedeseticu Bog je izlio svoga Duha Svetoga, kao što je to obećao po prorocima i Isusu. Duh posvećenja u životima vjernika proizvodi plod, a prvi je plod uvijek ljubav. Duh ispunjava Crkvu svojim darima za kojima „gorljivo čeznemo“, kao nezamjenjivom snagom za kršćansku službu. Duh nas osnažuje za misiju i za raznolikost djela službi. Duh nam omogućuje naviještati i očitovati evanđelje, razabirati istinu, učinkovito moliti i nadvladavati sile tame. Duh nadahnjuje i prati naše štovanje. Duh jača i tješi učenike koji su progonjeni ili im se sudi za njihovo svjedočanstvo o Kristu.¹⁸

C Naše je dakle uključenje u misiju besmisleno i besplodno ukoliko se odvija bez prisutnosti, vodstva i snage Duha Svetoga. To vrijedi za misiju u svim njezinim dimenzijama: evangelizaciji, svjedočenju istine, učeništvu, mirotvorstvu, društvenom angažmanu, etičkoj transformaciji, skrbi za stvorenje, nadvladavanju zlih sila, izgonu zloduha, iscjeljivanju bolesnih, patnji i ustrajnošću u progonima. Sve ono što radimo u Kristovo ime mora biti vođeno i osnaženo Duhom Svetim. Novi zavjet o tome jasno govori, svjedočeći o Ranjoj Crkvi i apostolskom nauku. To se i danas očituje u plodnosti i rastu crkava gdje god Isusovi sljedbenici djeluju s povjerenjem u silu Duha Svetoga, uz stav ovisnosti i iščekivanja.

Nema istinitoga ili potpunoga evanđelja i nema autentične biblijske misije bez osobe, djela i snage Duha Svetoga. Molimo za veću budnost u vezi ove biblijske istine i za nastojanje da njezino iskustvo bude stvarnost u svim dijelovima Tijela Kristova diljem svijeta. Svjesni smo, međutim, mnogih zloporaba pod krinkom Duha Svetoga, mnogih načina na koje se različiti fenomeni prakticiraju i vrjednuju, a nisu dari Duha Svetoga, kako to Novi za-

¹⁷ Post 1,1-2; Ps 102,27-30; Job 33,4; Izl 35,30 – 36,1; Suci 3,10; 6,34; 13,25; Br 11,16-17.29; Iz 63,11-14; 2 Pt 1,20-21; Mih 3,8; Neh 9,20.30; Zah 7,7-12; Iz 11,1-5; 42,1-7; 61,1-3; 32,15-18; Ez 36,25-27; 37,1-14; Jl 2,28-32

¹⁸ Dj 2; Gal 5,22-23; 1 Pt 1,2; Ef 4,3-6; 1 Kor 12,4-11; Iv 20,21-22; 14,16-17.25-26; 16,12-15; Rim 8,26-27; Ef 6,10-18; Mt 10,17-20; Lk 21,15

vjet jasno naučava. Velika je potreba za dubljim razlučivanjem, za jasnim upozorenjima protiv zabluda, za raskrinkavanjem lažnih i samodopadnih manipulatora koji zloupotrebljavaju duhovne moći za svoje bezbožno bogaćenje. Ponad svega, postoji velika potreba za jasnom biblijskom pokom i navještajem, natopljenima poniznom molitvom koja će opremiti vjernike da razumiju i raduju se u istinskom evanđelju te da prepoznaju i odbace lažna evanđelja.

6 LJUBIMO RIJEČ BOŽJU

Ljubimo Riječ Božju u Svetome pismu Staroga i Novoga zavjeta, ponavljajući radosno oduševljenje psalmista u Tori: „Ljubim zapovijedi tvoje više no zlato ... Oh, kako ljubim tvoj zakon“. Prihvaćamo cijelu Bibliju kao Riječ Božju, nadahnutu Duhom Božjim, koju su govorili i pisali ljudski autori. Podređujemo se njezinoj iznimnoj i jedinstvenoj autoritativnosti koja oblikuje naše uvjerenje i ponašanje. Svjedočimo o snazi Riječi Božje u ostvarenju Božjega spasenja. Potvrđujemo da je Biblija konačno zapisana Riječ Božja koju nije nadmašilo neko daljnje otkrivenje, ali se također radujemo tome što Duh Sveti rasvjetljuje um Božjih ljudi, tako da Biblija i dalje na svjež način govori Božje istine ljudima svih kultura.¹⁹

A *Osoba koju Biblija otkriva.* Ljubimo Bibliju kao što nevjesta ljubi pisma svoga zaručnika, ne zbog papira na kojemu su ona napisana, nego poradi osobe koja govori kroz njih. Biblija nam daje objavu Božje naravi, karaktera, ciljeva i djela. Ona je glavni svjedok o Gospodinu Isusu Kristu. Čitanjem Biblije radosno susrećemo Boga po njegovu Duhu. Naša je ljubav prema Bibliji iskaz naše ljubavi prema Bogu.

B *Pripovijest o kojoj Biblija govori.* Biblija pripovijeda sveopćevrijednu pripovijest o stvaranju, padu, otkupljenju u povijesti i novome stvaranju. Ovaj sveobuhvatan narativni prikaz pruža nam koherentan biblijski svjetonazor i oblikuje našu teologiju. U središtu ove pripovijesti nalaze se događaji od najvećega značenja za spasenje: Kristov križ i uskrsnuće, a to je srce evanđelja. Ova pripovijest (u Starome i Novom zavjetu) kazuje nam tko smo, zašto smo ovdje i kamo idemo. Ova pripovijest o

¹⁹ Ps 119,47.97; 2 Tim 3,16-17; 2 Pt 1,21

Božjoj misiji definira naš identitet, pokreće našu misiju i uvjerava nas da je posljedak u Božjim rukama. Ova pripovijest mora oblikovati sjećanje i nadu naroda Božjeg kao i sadržaj njegova evanđeoskog navještaja, kako se to prenosi s naraštaja na naraštaj. Mi na svaki način moramo Bibliju javno obznaniti, jer je njezina poruka upućena svim ljudima na zemlji. Ponovno se, dakle, predajemo trajnome zadatku prevođenja, širenja i poučavanja Svetoga pisma u svakoj kulturi i jeziku, uključujući i one koje su uglavnom usmene ili nepismene.

C *Istina o kojoj Biblija poučava.* Cijela nas Biblija uči cjelovitoj Božjoj namisli, istini za koju Bog želi da je znamo. Mi joj se podređujemo kao istinitoj i pouzdanoj u svemu što tvrdi, jer ona je Riječ Božja – i to Boga koji ne može lagati i neće prevariti. Ona je jasna i dovoljna u otkrivanju puta spasenja. Ona je temelj za upoznavanje i razumijevanje svih dimenzija Božje istine.

Živimo, međutim, u svijetu punome laži i odbacivanja istine. Mnoge kulture očituju dominantan relativizam koji niječe postojanje apsolutne istine ili mogućnosti spoznavanja. Ako ljubimo Bibliju, onda moramo ustati u obranu njezinih istinitih tvrdnji. Moramo pronaći svježije načine izričaja biblijskoga autoriteta u svim kulturama. Ponovno se obvezujemo da ćemo se založiti za istinu Božje objave, što treba biti dijelom našega rada ljubavi za Riječ Božju.

D *Život koji Biblija zahtijeva.* „Riječ je u tvojim ustima i u tvom srcu da je vršiš.“ Isus i Jakov pozivaju i nas da budemo vršitelji Riječi, a ne samo slušatelji.²⁰ Biblija prikazuje kvalitetu života koji bi trebao označavati vjernika i zajednicu vjernika. Od Abrahama, preko Mojsija, psalmista, proročkih i mudrosnih spisa, od Isusa i apostola, saznali smo da takav biblijski stil života uključuje pravdu, suosjećanje, poniznost, poštenje, iskrenost, istinoljubivost, spolnu čistoću, velikodušnost, ljubaznost, samoodricanje, gostoprimstvo, mirotvorstvo, neosvećivanje, činjenje dobra, praštanje, radost, zadovoljstvo i ljubav – sve zajedno uključeno u život obožavanja, slavljenja i vjernosti Bogu.

Ispovijedamo da olako tvrdimo kako ljubimo Bibliju, a da ne ljubimo život kojemu nas ona uči – život zahtjevne praktične poslušnosti Bogu po

²⁰ Pnz 30,14; Mt 7,21-27; Lk 6,46; Jak 1,22-24

Kristu. Ipak, „ništa ne preporuča evanđelje bolje od preobraženih života i ništa ga toliko ne dovodi na zao glas kao osobna nedosljednost. Od nas se zahtijeva ponašati se na način koji je dostojan evanđelja Kristova, pa čak i 'ukrasiti' ga, uvećavajući njegovu ljepotu svetim življenjem.”²¹ Stoga, poradi evanđelja Kristova ponovno se obvezujemo na dokazivanje naše ljubavi za Riječ Božju po vjeri i poslušnosti. Nema biblijske misije bez biblijskog življenja.

7 LJUBIMO BOŽJI SVIJET

Dijelimo žarku Božju zauzetost za njegov svijet, ljubeći sve što je Bog stvorio, radujući se Božjoj providnosti i pravednosti u njegovu stvorenju, navješćujući Radosnu vijest svakome stvorenju i svim narodima, čeznuvši za danom kad će se zemlja ispuniti znanja o slavi Božjoj kao što vode prekrivaju more.²²

A *Ljubimo svijet Božjega stvorenja. Ta ljubav nije puka sentimentalna naklonost za prirodu (takvu ljubav Biblija nigdje ne zapovijeda), a to je još manje panteističko obožavanje prirode (što Biblija izričito zabranjuje). Naprotiv, logični slijed naše ljubavi prema Bogu jest da brinemo za ono što mu pripada. „Zemlja je Gospodnja i sve na njoj.“ Zemlja je Božje vlasništvo, a mi tvrdimo da ga ljubimo i da smo mu poslušni. Mi brinemo za Zemlju, najjednostavnije zato što to pripada Onomu koga zovemo Gospodinom.²³*

Krist je stvorio i otkupio zemlju i on je održava.²⁴ Ne možemo tvrditi da ljubimo Boga, dok zloropotrebljavamo ono što pripada Kristu po pravu stvaranja, otkupljenja i nasljedstva. Mi brinemo za zemlju i odgovorno se koristimo njezinim bogatim resursima ne pre-

ne možemo tvrditi da ljubimo Boga, dok zloropotrebljavamo ono što pripada Kristu

²¹ *Manifest iz Manile, Paragraf 7; Tit 2,9-10*

²² *Ps 145,9.13.17; Ps 104,27-30; Ps 50,6; Mk 16,15; Kol 1,23; Mt 28,17-20; Heb 2,14*

²³ *Ps 24,1; Pnz 10,14*

²⁴ *Kol 1,15-20; Heb 1,2-3*

ma obrazloženjima svijeta, nego poradi svoga Gospodina. Ako je Isus Gospodin sve zemlje, ne možemo odvojiti naš odnos s Kristom od načina kojim se odnosimo prema zemlji. Jer, naviještati evanđelje koje kaže: „Isus je Gospodin“ znači naviještati evanđelje koje uključuje zemlju, budući da je Kristovo gospodstvo ponad svega stvorenja. Briga za stvorenje stoga je evanđeoski zahtjev u surječju Kristova gospodstva.

Takva ljubav za Božje stvorenje zahtijeva od nas da se pokajemo za svoje sudjelovanje u uništavanju, opustošenju i zagađenju zemljinih resursa, kao i za svoje prešutno priklanjanje toksičnom idolopoklonstvu konzumerizma. Umjesto toga mi se obvezujemo na hitnu i proročku ekološku odgovornost. Podržavamo kršćane čiji je poseban misijski poziv u zagovaranju i akciji brige za okoliš, kao i one koji su predani pobožnom ispunjenju svojih dužnosti da iz obilja Božjega stvorenja pribave dovoljno resursa za zadovoljenje ljudskih potreba. Podsjećamo se da Biblija obznanjuje Božju otkupiteljsku svrhu za samo stvorenje. Cjelovita misija znači razlučivanje, naviještanje i življenje biblijske istine koja kaže da je Evanđelje – kroz križ i po uskrsnuću Isusa Krista – Božja Radosna vijest za pojedince i za društvo te za stvorenje. Sve troje slomljeno je i trpi zbog grijeha, kao što je i sve troje uključeno u otkupiteljsku ljubav i Božju misiju; sve troje mora biti dio sveobuhvatne misije Božjeg naroda.

B *Ljubimo svijet naroda i kultura.* „Od jednoga čovjeka Bog je stvorio sve narode čovječanstva da žive na cijelom licu zemlje.“ Etnička raznolikost dar je od Boga u stvaranju i bit će sačuvana u novome stvorenju, kada ono bude oslobođeno od naše pale podjele i suparništva. Naša ljubav za sve narode odražava Božje obećanje o tome da će on blagosloviti sve narode na zemlji, a odražava i Božje poslanje u stvaranju sebi naroda iz svakoga plemena, jezika, puka i naroda. Mi moramo ljubiti sve ono što je Božjim izborom bilo određeno za blagoslov, a to uključuje sve kulture. Povijesno gledano, kršćansko je poslanje bilo sredstvo u zaštiti i očuvanju autohtonih kultura i njihovih jezika. Pobožna ljubav, međutim, uključuje također kritičko razlučivanje, budući da sve kulture pokazuju ne samo pozitivni dokaz slike Božje u ljudskim životima nego i negativne

***novo stvorenje
bit će oslobođeno
od podjela***

otiske sotonskih prstiju i grijeha. Čeznemo vidjeti evanđelje koje će biti utjelovljeno i ugrađeno u sve kulture, otkupljujući ih iznutra tako da one mogu prikazati slavu Božju i blistavu Kristovu puninu. Iščekujemo bogatstvo, slavu i sjaj svih kultura koje će Bog dovesti u svoj grad – otkupljene i očišćene od svih grijeha, obogaćujući novo stvorenje.²⁵

Takva ljubav za sve narode zahtijeva od nas da odbacimo zla rasizma i etnocentrizma te da svaku etničku i kulturnu skupinu tretiramo s dostojanstvom i poštovanjem, na temelju toga što su oni bili vrijedni u Božjim očima pri stvaranju i otkupljenju.²⁶

Takva ljubav također zahtijeva nastojanje da se evanđelje obznani među svim narodima i kulturama. Nema naroda, Židova ili poganina, koji bi bio izuzet iz djelokruga Velikoga poslanja. Evangelizacija je izlivanje srđaca koja su ispunjena Božjom ljubavi za one koji ga još ne poznaju. Sa stidom ispovijedamo da još uvijek postoji mnogo ljudi na svijetu koji još nikada nisu čuli poruku o Božjoj ljubavi u Isusu Kristu. Obnavljamo predanje koja je nadahnulo Lausanski pokret od njegova početka, obvezujući se da ćemo se koristiti svim mogućim sredstvima kako bi evanđelje doprlo do svih naroda.

🕉 *Ljubimo siromahe i patnike u svijetu.* Biblija nam govori da Gospodin ljubi sve što je stvorio, podupire slučajeve potlačenih, ljubi stranca, hrani gladne, brine za siročad i udovice.²⁷ Biblija također pokazuje da Bog želi učiniti sve to preko ljudi kojima je do toga stalo. Bog drži odgovornim posebno one koji su imenovani u političko ili pravosudno vodstvo u društvu,²⁸ ali svemu je Božjem narodu zapovjeđeno – Zakonom i Prorocima, Psalmima i mudrosnim knjigama, Isusom i Pavlom, Jakovom i Ivanom – da odražava Božju ljubav i pravednost u praktičnoj ljubavi i pravednosti za potrebite.²⁹ Takva ljubav prema siromašnima zahtijeva ne samo milosrdnu ljubav i djela suosjećanja, nego i ostvarenje pravednosti

²⁵ Dj 17,26; Pnz 32,8; Post 10,31-32; 12,3; Otk 7,9-10; Otk 21,24-27

²⁶ Dj 10,35; 14,17; 17,27

²⁷ Ps 145,9.13.17; 147,7-9; Pnz 10,17-18

²⁸ Post 18,19; Izl 23,6-9; Pnz 16,18-20; Job 29,7-17; Ps 72,4.12-14; 82; Izr 31,4-9; Jr 22,1-3; Dn 4,27

²⁹ Izl 22,21-27; Lev 19,33-34; Pnz 10,18-19; 15,7-11; Iz 1,16-17; 58,6-9; Am 5,11-15.21-24; Ps 112; Job 31,13-23; Izr 14,31; 19,17; 29,7; Mt 25,31-46; Lk 14,12-14; Gal 2,10; 2 Kor 8-9; Rim 15,25-27; 1 Tim 6,17-19; Jak 1,27; 2,14-17; 1 Iv 3,16-18

kroz javno razotkrivanje i suprotstavljanje tlačenju koje iskorištava siromašne. „Ne smijemo se plašiti javnoga razotkrivanja zla i nepravde bilo gdje se oni pojavili.“³⁰ Sa stidom ispovijedamo činjenicu da po ovome pitanju ne dijelimo Božju žarku zauzetost, nismo utjelovili Božju ljubav, ne odražavamo Božju narav i ne činimo Božju volju. Iznova se predajemo zadaći promicanja pravednosti, uključujući i solidarnost i zalaganje za marginalizirane i ugnjetavane. Prepoznamo tu borbu protiv zla kao dimenziju duhovnoga ratovanja koje se jedino može dobiti kroz pobjedu križa i uskrsnuća u sili Duha Svetoga, uz stalne molitve.

D *Ljubimo svoje bližnje kao sebe.* Isus je pozvao svoje učenike da poslušaju ovu zapovijed kao drugu najveću u Zakonu, ali onda (navod iz istoga poglavlja) radikalno produbljuje zapovijed „ljubi stranca kao sebe“ u „ljubite svoje neprijatelje.“³¹

Takva ljubav prema bližnjima zahtijeva od nas da odgovorimo svim ljudima iz srca evanđelja, u poslušnosti Kristovoj zapovijedi, nasljeđujući

Isus nas je učio da na laži odgovaramo istinom, djelima ljubavi, milosrđa i opraštanja

Kristov primjer. Ta ljubav prema bližnjima prigrbljuje ljude drugih vjera, a proteže se i na one koji nas mrze, kleveću i progone pa čak i ubijaju. Isus nas je učio da na laži odgovaramo istinom,

da onima koji nam čine zlo odgovaramo djelima ljubavi, milosrđa i opraštanja, da na nasilje i ubojstva protiv njegovih učenika odgovorimo samožrtvovanjem kako bismo privukli ljude i razbili lanac zla. Odlučno odbacujemo nasilje kao sredstvo širenja evanđelja i odričemo se napasti odmazde i osvete protiv onih koji nam čine nažao. Takva neposlušnost nije u skladu s primjerom i naukom o Kristu u Novome zavjetu.³² No, istovremeno, naša dužnost ljubavi prema patnji naših bližnjih zahtijeva od nas da tražimo pravdu u njihovo ime kroz odgovarajuće žalbe na pravne i državne vlasti koje djeluju kao Božji sluge u kažnjavanju zločinatelja.³³

³⁰ *Lausanski zavjet*, Paragraf 5

³¹ *Lev 19,34; Mt 5,43-44*

³² *Mt 5,38-39; Lk 6,27-29; 23,34; Rim 12,17-21; 1 Pt 3,18-23; 4,12-16*

³³ *Rim 13,4*

E *Svijet koji ne ljubimo.* Svijet Božjega dobrog stvaranja postao je svijet ljudske i sotonske pobune protiv Boga. Zapovjedbno nam je da ne ljubimo taj svijet grješnih želja, pohlepe i ljudskoga ponosa. S tugom ispovijedamo da upravo te oznake svjetovnosti tako često unakazuju našu kršćansku prisutnost i onemogućuju svjedočanstvo evanđelja.³⁴

Iznova se obvezujemo ne udvarati se posrnulu svijetu i njegovim prolaznim strastima nego ljubiti čitavi svijet onako kao što ga Bog ljubi. Mi dakle ljubimo svijet u svetoj čežnji za njegovim otkupljenjem i obnovom svega stvorenja i svih kultura u Kristu, u čežnji za okupljanjem Božjega naroda iz svih naroda do kraja zemlje te u težnji za okončanjem sveg razaranja, siromaštva i neprijateljstva.

8 LJUBIMO EVANĐELJE BOŽJE

Kao Isusovi učenici, mi smo ljudi evanđelja. Srž je našega identiteta čežnja za biblijskom Dobrom vijesću o Božjemu djelu spasenja po Isusu Kristu. Ujedinjeni smo svojim iskustvom Božje milosti u evanđelju i svojom motivacijom da to evanđelje milosti obznamo čitavome svijetu svim raspoloživim sredstvima.

A *Ljubimo dobre vijesti u svijetu loših vijesti.* Evanđelje govori o strašnom učinku ljudskoga grijeha, neuspjeha i čovjekove potrebe. Ljudska su se bića pobunila protiv Boga, odbacila njegov autoritet i poslušnost njegovoj riječi. U tome grješnom stanju otuđeni smo od Boga, otuđeni jedni od drugih i od stvorenoga poretka. Grijeh zaslužuje Božju osudu. Oni koji odbijaju pokajati se i oni koji se „ne pokoravaju evanđelju Gospodina našega Isusa Krista bit će kažnjeni vječnim uništenjem i udaljeni iz Božje prisutnosti“.³⁵ Učinci grijeha i moć zla oštetili su svaku dimenziju ljudske osobnosti (duhovne, fizičke, intelektualne i relacijske). Proželi su kulturni, ekonomski, društveni, politički i vjerski život kroza sve kulture i sve naraštaje u povijesti. Prouzročili su nesaglediv jad ljudske rase i štetu Božjemu stvorenju. Na toj je turobnoj pozadini biblijsko evanđelje doista jako Dobra vijest.

³⁴ 1 Iv 2,15-17

³⁵ Post 3; 2 Sal 1,9

B *Ljubimo poruku koju nam evanđelje donosi.* Evanđelje najavljuje kao Dobru vijest povijesna događanja koja opisuju život, smrt i uskrsnuće Isusa iz Nazareta. Kao sin Davidov, obećani Mesija Kralj, Isus je Onaj po kojemu je sam Bog uspostavio svoje kraljevstvo i djelovao za spasenje svijeta, omogućujući svim narodima na zemlji da budu blagoslovljeni, kao što je obećao Abrahamu. Ovako Pavao definira evanđelje: „Krist umrije za naše grijehе – po Pismima, i bi pokopan, i treći dan bi uskrišen – po Pismima, i ukaza se Kefi, a zatim Dvanaestorici.“ Evanđelje tvrdi da je na Kristovu križu Bog, u osobi svoga Sina i umjesto nas, uzeo na sebe presudu koju naš grijeh zaslužuje. U istome je velikom djelu spasenja, dovršenom, potvrđenom i objavljenom po uskrsnuću, Bog izvojevao odlučujuću pobjedu nad Sotonom, smrću i svim zlim silama, oslobodio nas od njihove moći i straha, a njih odredio za konačnu propast. Omo-

kako ljubimo evanđeosku poruku!

gućeno je pomirenje vjernika s Bogom i jednih s drugima preko svih granica i neprijateljstava. Po križu je Bog ostvario i svoju nakanu konačnoga pomirenja cjelokupnog stvorenja te nam je u tjelesnome Isusovu uskrsnuću podario prvinu novoga stvorenja. „Bog je u Kristu pomirio svijet sa sobom.“³⁶ Kako ljubimo evanđeosku poruku!

C *Ljubimo sigurnost koju evanđelje donosi.* Isključivo kroz povjerenje u Krista sjedinjeni smo s Kristom po Duhu Svetome te smo ubrojani u pravednike u Kristu pred Bogom. Budući da smo opravdani vjerom imamo mir s Bogom i nismo više pod osudom. Primamo oprostjenje svojih grijeha. Nanovorođeni smo za živu nadu, sudjelujući u životu uskrsloga Krista. Bog nas je posvojio da budemo sunasljednici s Kristom. Postali smo građani Božjeg naroda Saveza, članovi Božje obitelji i mjesto Božjega prebivanja. Tako, s povjerenjem u Krista, imamo punu sigurnost spasenja i vječni život, jer naše spasenje u konačnici ovisi, ne o nama, nego o Kristovu djelu i Božjem obećanju. „Ništa nas u svemu stvorenju neće moći rastaviti

³⁶ Mk 1,1.14-15; Rim 1,1-4; Rim 4; 1 Kor 15,3-5; 1 Pt 2,24; Kol 2,15; Heb 2,14-15; Ef 2,14-18; Kol 1,20; 2 Kor 5,19

od ljubavi Božje u Kristu Isusu, Gospodinu našem.“³⁷ Kako ljubimo obećanja koja evanđelje donosi!

ⓓ *Ljubimo obnovu koju evanđelje stvara.* Evanđelje je Božja životno obnoviteljska snaga koja je na djelu u svijetu. „To je snaga Božja na spasenje svakomu tko vjeruje.“³⁸ Samo je vjera sredstvo po kojemu se primaju blagoslov i sigurnost evanđelja. Spasonosna vjera, međutim, nikada ne ostaje sama, nego se nužno očituje u poslušnosti. Kršćanska poslušnost jest „vjera koja se izražava kroz ljubav.“³⁹ Nismo spašeni po dobrim djelima, ali nakon što smo primili spasenje po milosti „stvoreni smo u Kristu Isusu da bismo činili dobra djela.“⁴⁰ „Vjera sama po sebi, ako je ne prate djela, mrtva je.“⁴¹ Pavao sagledava etičku transformaciju koju evanđelje ostvaruje kao djelo Božje milosti – one milosti koja je omogućila naše spasenje prvim Kristovim dolaskom te one milosti koja nas uči živjeti etički u svjetlu njegova Drugog dolaska.⁴² Za Pavla je „slušati evanđelje“ značilo uzdati se u milost, ali i biti poučen milošću.⁴³ Pavlov je misijski cilj bio dovesti „poslušnosti vjere“ sve narode.⁴⁴ Ovaj snažno naglašen jezik saveza veoma podsjeća na Abrahama. Povjerova Abraham Božjemu obećanju, što mu se ubrojilo u pravednost, a zatim poslušna Božju zapovijed iskazujući time svoju vjeru. „Vjerom Abraham ... poslušna.“⁴⁵ Pokajanje i vjera u Isusa Krista prva su djela poslušnosti pozivu evanđelja, a trajna poslušnost Božjim zapovijedima način je življenja za koji nas evanđelje osposobljuje, kroz posvećenje Duhom Svetim.⁴⁶ Poslušnost je stoga živi dokaz spasonosne vjere i njezin živi plod. Poslušnost je i test naše ljubavi

---

³⁷ Rim 4; Fil 3,1-11; Rim 5,1-2; 8,1-4; Ef 1,7; Kol 1,13-14; 1 Pt 1,3; Gal 3,26 – 4,7; Ef 2,19-22; Iv 20,30-31; 1 Iv 5,12-13; Rim 8, 31-39

³⁸ Rim 1.16

³⁹ Gal 5,6

⁴⁰ Ef 2,10

⁴¹ Jak 2,17

⁴² Tit 2,11-14

⁴³ Rim 15,18-19; 16,19; 2 Kor 9,13

⁴⁴ Rim 1,5; 16,26

⁴⁵ Post 15,6; Gal 6,6-9; Heb 11,8; Post 22,15-18; Jak 2,20-24

⁴⁶ Rim 8,4

poslušnost je stoga živi dokaz spasonosne vjere

prema Isusu. „Tko ima moje zapovijedi i drži ih, on me ljubi.“⁴⁷ „A po ovome znamo da ga poznajemo: ako njegove zapovijedi držimo.“⁴⁸ Kako ljubimo snagu evanđelja!

9 LJUBIMO NAROD BOŽJI

Narod Božji predstavlja one iz svih naraštaja i svih naroda koje je Bog u Kristu uz ljubio, izabrao, pozvao, spasio i posvetio kao narod za sebe – da sudjeluju u Kristovoj slavi kao građani novoga stvaranja. Bog je nama – kao onima koje je ljubio od vječnosti u vječnost, kroza svu našu burnu i buntovnu povijest – zapovjedio da ljubimo jedan drugoga. Jer je „Bog tako ljubio nas, da i mi trebamo ljubiti jedni druge,“ a time „biti nasljedovatelji Božji ... i živjeti život ljubavi baš kao što je Krist nas ljubio i predao samoga sebe za nas.“ Ljubav jednih za druge u Božjoj obitelji ne samo da je poželjna mogućnost nego i neizbježna zapovijed. Takva ljubav prvi je dokaz poslušnosti evanđelju i moćan pokretač svjetske misije.⁴⁹

A *Ljubav poziva na jedinstvo.* Isusova zapovijed koja kaže da njegovi učenici trebaju ljubiti jedan drugoga povezana je s njegovom molitvom da budu jedno. I zapovijed i molitva misijski su usmjerene – „Da bi svijet znao da su moji učenici“ i da „bi svijet znao da si me ti [Otac] poslao“.⁵⁰ Kad su kršćanski vjernici ujedinjeni u ljubavi preko granica svjetskih neiskorjenjivih podjela – granica rase, boje kože, društvenog sloja, ekonomskih prednosti ili političke pripadnosti – to je najuvjerljiviji znak istine evanđelja. Međutim, malo je toga što tako uništava naše svjedočanstvo kao kršćani koji odražavaju i šire te podjele među sobom. Hitno tražimo novu globalnu suradnju u Tijelu Kristovu na svim kontinentima, ukorijenjenu u dubokoj međusobnoj ljubavi, međusobnom podlaganju i dramatičnom ekonomskom dijeljenju bez pa-

⁴⁷ Jak 14,21

⁴⁸ 1 Iv 2,3

⁴⁹ 2 Sol 2,13-14; 1 Iv 4,11; Ef 5,2; 1 Sol 1,3; 4,9-10; Iv 13,35

⁵⁰ Iv 13,34-35; 17,21

ternalizma ili nezdrave ovisnosti. Tražimo to ne samo kao izričaj svoga evanđeoskog jedinstva, nego i poradi imena Kristova i Božje misije u svijetu.

B *Ljubav poziva na iskrenost.* Ljubav govori istinu milosti. Nitko nije više ljubio narod Božji od Izraelovih proroka i samoga Isusa. Ipak, nitko ih nije i iskrenije suočio s istinom o njihovu neuspjehu, idolopoklonstvu i pobuni protiv Gospodina njihova Saveza. Čineći tako, proroci su pozivali narod Božji na pokajanje, kako bi im moglo biti oprošteno i kako bi mogli biti vraćeni u službu Božje misije. Iz istog se razloga taj glas proročke ljubav mora čuti i danas.

Takva iskrenost povezana s ljubavlju poziva nas da se u pokajanju vratimo pobožnom životu poniznosti, integriteta i jednostavnosti žrtve. Moramo se odreći idolopoklonstva aroganciji, manipuliranom uspjehu i potrošačkoj pohlepi koje zavodi mnoge od nas, a i naše vođe. Naša ljubav prema Crkvi Božjoj uzrokuje bolnu tugu zbog naše nakaznosti koja tako izobličuje lice našega dragog Gospodina Isusa Krista i skriva njegovu ljepotu od svijeta – od onoga svijeta koji je očajno potrebit njegove prisutnosti.

C *Ljubav poziva na solidarnost.* Ljubiti jedan drugoga uključuje posebnu skrb za one koji su proganjani i nalaze se u zatvoru zbog svoje vjere i svjedočanstva. Ako jedan dio tijela pati, svi dijelovi tijela pate s njime. Svi smo mi, kao i Ivan, „suzajedničari u nevolji, kraljevstvu i postojanosti, u Isusu.“⁵¹ Obvezujemo se da ćemo sudjelovati u trpljenju dionika Tijela Kristova u čitavome svijetu: informiranjem, molitvom, zagovaranjem te drugim sredstvima potpore. Takvo sudjelovanje, međutim, ne vidimo samo kao čin sažaljenja, nego kao i želju da saznamo o čemu Crkva koja trpi može poučiti i dati onim dijelovima Tijela Kristova koji ne pate na isti način. Upozoreni smo na to da crkva koja se osjeća ugodno u svome bogatstvu i samodostatnosti može, poput laodicejske crkve, postati crkvom na koju će Isus gledati kao na crkvu koja je slijepa i ne vidi svoje vlastito siromaštvo, i u kojoj se on osjeća kao strancem pred vratima.⁵²

⁵¹ Heb 13,1-3; 1 Kor 12,26; Otk 1,9

⁵² Otk 3,17-20

Isus poziva sve svoje učenike da zajedno, kao jedna obitelj među svim narodima, budu pomireni u zajedništvu u kojemu je njegova pomirujuća milost razrušila sve grješne podjele. Ta je Crkva zajednica milosti, poslušnosti i ljubavi u zajedništvu Duha Svetoga, u kojoj se ogledaju slavna Božja svojstva i Kristove milostive značajke te prikazuje Božja mnogostruka mudrost. Crkva je – kao najočitiiji sadašnji izričaj Kraljevstva Božjega – zajednica pomirenih vjernika koji ne žive više za sebe, nego za Spasitelja koji ih je ljubio i sebe dao za njih.

10 LJUBIMO BOŽJU MISIJU

Predani smo svjetskoj misiji, jer se ona nalazi u središtu našega razumijevanja Boga, Biblije, Crkve, ljudske povijesti i konačne budućnosti. Cijela Biblija otkriva Božju nakanu o tome da sve na nebu i zemlji dovede u jedinstvo pod Kristom, sve pomirivši kroz krv njegova križa, na hvalu slave Božje milosti. U ispunjenju svoje misije Bog će preobraziti ovo stvorenje razoreno grijehom i zlom u novo stvorenje u kojemu više neće biti grijeha ili prokletstva. Bog će ispuniti svoje obećanje dano Abrahamu da će blagosloviti sve narode na zemlji, kroz evanđelje Isusa, Mesije, koji je od potomstva Abrahamova. Bog će preobraziti slomljeni svijet, u kojemu žive narodi što su raspršeni po Božjoj osudi, u novo čovječanstvo koje će biti otkupljeno krvlju Kristovom iz svakoga plemena, naroda, zemlje i jezika te okupljeno u štovanju Boga našega i Spasitelja. Bog će dokinuti vladavinu smrti, propadljivosti i nasilja kada se Krist vrati da utvrdi svoju vječnu vladavinu života, pravde i mira. Tada će Bog, Emanuel, prebivati s nama, i kraljevstvo svijeta postat će Kraljevstvo Gospodina našega i Pomazanika njegova i on će kraljevati zauvijek.⁵³

i on će kraljevati zauvijek

padljivosti i nasilja kada se Krist vrati da utvrdi svoju vječnu vladavinu života, pravde i mira. Tada će Bog, Emanuel, prebivati s nama, i kraljevstvo svijeta

postat će Kraljevstvo Gospodina našega i Pomazanika njegova i on će kraljevati zauvijek.⁵³

A *Naše sudjelovanje u Božjoj misiji. Bog poziva svoj narod na sudjelovanje u njegovoj misiji. Crkva u svim narodima – po Kristu Isusu – stoji u slijedu s Božjim narodom u Starome zavjetu. S njime smo pozvani po Abrahamu i poslani smo biti na blagoslov i svjetlo narodima. S njim*

⁵³ Ef 1,9-10; Kol 1,20; Post 1 – 12; Otk 21 – 22

smo pozvani po Zakonu i Prorocima biti suobličeni u zajednicu svetosti, suosjećanja i pravde u svijetu grijeha i patnje. Otkupljeni smo križem i uskrsnućem Isusa Krista te osnaženi Duhom Svetim za svjedočenje o onome što je Bog učinio u Kristu. Crkva postoji da štuje i proslavlja Boga

za svu vječnost te da sudjeluje u obnoviteljskoj Božjoj misiji u povijesti. Naša misija u potpunosti proizlazi iz Božje misije, obraća se cijelomu Božjem stvorenju i u svome se središtu temelji na otkupiteljskoj pobjedi na križu. To je narod kojemu pripadamo, čiju vjeru ispovijedamo i u čijoj misiji sudjelujemo.

B *Integritet naše misije.* Izvor naše cjelokupne misije jest ono što je Bog učinio u Kristu za otkupljenje cijeloga svijeta, ono što nam je objavljeno u Bibliji. Naša je evangelizacijska zadaća obznaniti Dobru vijest svim narodima. Svijet u kojemu živimo – svijet grijeha, patnje, nepravde i nereda u stvorenju – surječe je svekolike naše misije. Bog nas šalje u taj svijet da ljubimo i služimo poradi Krista. Naša misija stoga mora odražavati integraciju evangelizacije i predanoga angažmana u svijetu, jer cjelokupna biblijska objava Božjega evanđelja nalaže oboje.

„Sama evangelizacija jest naviještanje povijesnoga i biblijskog Krista kao Spasitelja i Gospodina, s nakanom poticanja ljudi da mu pristupe i budu pomireni s Bogom ... rezultati evangelizacije uključuju poslušnost Kristu, priključenje njegovoj Crkvi i odgovorno služenje u svijetu ... tvrdimo da su evangelizacija i društvenopolitički angažman sastavnice naše kršćanske dužnosti. I to stoga što oboje predstavlja nužan iskaz našega nauka o Bogu i čovječanstvu, naše ljubavi za bližnje te poslušnosti prema Isusu Kristu ... spasenje koje naviještamo mora u cijelosti preobražavati naše osobne i društvene odgovornosti. Vjera bez djela je mrtva.“⁵⁴

„Integralna misija jest naviještanje i obznanjivanje evanđelja. Ne radi se samo o tome da se evangelizacija i društveni angažman ostvaruju jedno pored drugog. Umjesto toga, u cjelovitoj misiji naš navještaj

⁵⁴ *Lausanski zavjet*, Paragraf 4 i 5

**naša misija
u potpunosti
proizlazi iz
Božje misije**

surječje je naše misije svijet grijeha, patnje, nepravde i nereda

ima društvene posljedice, budući da pozivamo ljude na ljubav i pokajanje u svim područjima života. I naš društveni angažman ima evangelizacijske posljedice, budući da naviještamo obnoviteljsku milost Isusa Krista. Zanimarimo li svijet, izdajemo Riječ

Božju koja nas šalje služiti svijetu. Zanimarimo li Riječ Božju, nemamo što donijeti svijetu.⁵⁵

Obvezujemo se na integralno i dinamičko ostvarenje svih dimenzija misije na koje Bog poziva svoju Crkvu.

- *Bog nam zapovijeda da svim narodima obznamo istinu o Božjoj objavi, kao i evanđelje o spasiteljskoj milosti Božjoj po Isusu Kristu, pozivajući sve narode na pokajanje, vjeru, krštenje i poslušno učenje.*
- *Bog nam zapovijeda odražavati njegovu narav kroz samilosnu skrb za potrebite te očitovati vrijednosti i moć Kraljevstva Božjega u zauzimanju za pravdu i mir te u skrbi za Božje stvorenje.*

U odgovoru na Božju bezgraničnu ljubav za nas u Kristu i iz naše ljubavi za njega iznova se posvećujemo, uz pomoć Duha Svetoga, u potpunosti poštivati sve što Bog zapovijeda, uz samoodricajuću poniznost, radost i odvažnost. Obnavljamo ovaj zavjet s Gospodinom koga ljubimo, jer je on prvi ljubio nas.

---

⁵⁵ *Proglas o integralnoj misiji organizacije Mihej [Micah Declaration on Integral Mission] (vidi: <http://www.micahnetwork.org>)*

Capetownska ispovijest vjere izrečena je jezikom ljubavi, jer je Bog ljubav, i naš odziv njemu proizlazi iz ljubavlju ispunjene poslušnosti prema milosrdnome nebeskom Ocu.

1. Za svaki odjeljak (1. – 10.) posveti vrijeme razmišljanju o tome kako tu ljubavlju ispunjenu poslušnost (i) živjeti, (ii) planirati, (iii) izmoliti za sebe i druge.
2. Postoje li oblici Božje službe koji bi, po tvome mišljenju, trebali biti drukčije strukturirani u tvojoj crkvi? Koji su to? Kako ti možeš doprinijeti tom obliku crkvenog života ili pojedine službe?
3. Ako si uključen u službu u crkvenoj organizaciji ili nekoj drugoj kršćanskoj inicijativi, koji ti aspekt ove ispovijesti vjere može pripomoći u dubljem tinskom studiju ili kao temelj onoga što već činiš?
4. U Capetownskom iskazu o predanju nalaze se brojni pozivi na zahvalnost i molitvu, kako Crkvi tako i narodima. Nakon svoga proučavanja prvoga dijela dokumenta, o čemu bi ti za sebe molio?
5. Kristova je posljednja zapovijed na zemlji bila da „učinimo učenici-ma sve narode“. Pomisli na svoje prijatelje, susjede, članove obitelji koji ne vjeruju u Krista. Bi li oni povjerovali kada bi bili pozvani?

Koja su još neka tvoja daljnja osobna razmišljanja?

DRUGI DIO

SLUŽIMO PORADI GOSPODINA: Capetownski poziv na djelovanje

UVOD

Naš savez s Bogom nerazdruživo povezuje ljubav i poslušnost. Bog se raduje kad vidi „naša djela koja proistječu iz vjere“ i naš „rad potaknut ljubavlju“,⁵⁶ jer smo „njegovo djelo, stvoreni u Kristu Isusu za dobra djela koja Bog unaprijed pripravi da u njima živimo.“⁵⁷

Kao članovi Crkve Isusa Krista rasprostranjene diljem svijeta, nastojali smo slušati Božji glas po Duhu Svetome. Slušali smo njegov glas koji je do nas došao po njegovoj pisanoj riječi pri izlaganju Poslanice Efežanima, i po glasovima njegova naroda diljem svijeta. Naših šest glavnih tema kongresa pruža okvir za razumijevanje izazova s kojima se susreće Kristova Crkva diljem svijeta, kao i naše prioritete za budućnost. Pod tim ne mislimo da su ove obveze jedine koje Crkva treba uzeti u obzir, ili da su prioriteti u cijelome svijetu isti.

I. Svjedočiti o Kristovoj istini u pluralističkom, globaliziranom svijetu

1 Istina i osoba Isusa Krista

Isus Krist je istina univerzuma. Budući da Isus *jest* istina, istina u Kristu je (i) osobna kao i propozicijska (ii) univerzalna kao i kontekstualna, (iii) konačna kao i sadašnja.

⁵⁶ 1 Sol 1,3

⁵⁷ Ef 2,10

- A** Kao Kristovi učenici pozvani smo biti ljudi istine.
- ① Moramo *živjeti* istinu. Živjeti istinu znači biti Isusovo lice, po kojemu se slava evanđelja objavljuje slijepim umovima. Ljudi će vidjeti istinu na licu onih koji žive svoje živote za Isusa, u vjernosti i ljubavi.
  - ② Moramo *naviještati* istinu. Govorno naviještanje istine evanđelja i dalje je na prvom mjestu u našoj misiji. To se ne može odvojiti od življenja istine. Djela i riječi moraju ići zajedno.
- B** Pozivamo crkvene vođe, pastire i evangelizatore da propovijedaju i poučavaju puninu biblijskog evanđelja u svom njegovome kozmičkom obujmu i istini, kao što je to i Pavao činio. Moramo predstaviti evanđelje ne samo kao ponudu osobnog spasenja, ili kao bolje rješenje od onih koje drugi bogovi mogu pružiti, nego kao Božji plan da cjelokupno stvorenje bude u Kristu. Ljudi ponekad dođu Kristu kako bi riješili osobne potrebe, ali s Kristom ostaju kad spoznaju da on jest istina.

2 Istina i izazov pluralizma

Kulturni i religijski pluralizam jesu činjenice i kršćani su, primjerice u Aziji, živjeli s time kroz stoljeća. Sve religije tvrde da one imaju put istine. Većina će nastojati poštivati izazovne tvrdnje drugih vjera i živjeti zajedno s njima. Međutim, postmoderni, relativistički pluralizam je drukčiji. Njegova ideologija niječe apsolutnu ili univerzalnu istinu. Iako tolerira tvrdnje o istini, na njih gleda više kao na kulturološke konstrukte. (Logički, ovo je stajalište samodokidajuće, jer drži apsolutnom istinom tvrdnju o tome da ne postoji jedna apsolutna istina.) Takav pluralizam pripisuje „toleranciji“ vrhovnu vrijednost, no može poprimiti i nasilne forme u zemljama u kojima sekularizam ili agresivni ateizam reguliraju javnu scenu.

- A** Čeznemo vidjeti veću zauzetost u napornom radu odlučne apologetike. Ovo se mora događati na dvije razine.
- ① Moramo prepoznati, opremiti i moliti za one koji mogu sudjelovati na najvišoj razini intelektualne i javne rasprave zalažući se za obranu biblijskih istina na javnoj sceni.

- ② Pozivamo crkvene vođe i pastire da opreme sve vjernike hrabrošću i alatima kako bi mogli povezati istinu s proročkom relevantnošću u svakodnevnom javnom razgovoru i tako se uključiti u svaki aspekt kulture u kojoj živimo.

③ Istina na radnom mjestu

Biblija nam pokazuje Božju istinu o ljudskom radu kao djelu Božje dobre nakane sa stvorenjem. Biblija sagledava cijeli naš radni vijek u području službe, dok služimo Bogu u različitim zvanjima. Nasuprot tome, lažna podjela na „sveto i svjetovno“ prožela je razmišljanja i djelovanje Crkve. Ova podjela nam govori o tome da vjerske aktivnosti pripadaju Bogu, a druge djelatnosti tu nemaju mjesta. Većina kršćana provodi većinu svog vremena na poslu za koji mogu misliti da je od male duhovne vrijednosti (tzv. svjetovni rad). Ali Bog je Gospodar cjelokupnoga života. „Što god radite, činite to zdušno kao Gospodinu, a ne kao ljudima“⁵⁸ – rekao je Pavao robovima na poganskom radnom mjestu.

Unatoč ogromnih evangelizacijskih i transformacijskih prigoda na radnom mjestu, gdje odrasli kršćani imaju najviše veze s nekršćanima, malo je crkava s vizijom za opremanje svojih ljudi da iskoriste te prigode. Nismo uspjeli razumjeti da je rad po sebi biblijski i istinski značajan, kao što nismo uspjeli dovesti cijeli život pod Kristovo gospodstvo.

A Ovu podjelu na sveto i sekularno imenujemo najvećom zaprekom za mobilizaciju svih Božjih ljudi u Božjoj misiji i pozivamo kršćane diljem svijeta da odbace svoje nebiblijske pretpostavke i odupru se njihovim štetnim učincima. Dovodimo u pitanje tendenciju razumijevanja službe i poslanja (u lokalnom i međukulturalnom smislu) kao zadaće plaćenih slugu i misionara, a koji čine tek mali postotak Tijela Kristova.

B Pozivamo sve vjernike da prihvate i afirmiraju svoju dnevnu službu i misiju kao od Boga im danu zadaću. Izazivamo pastore i crkvene vođe na podržavanje ljudi u takvoj službi – u zajednici i na radnom mjestu – „da opreme svete za djelo službe“ – u svakom dijelu njihova života.

⁵⁸ Kol 3,23

C Potreban nam je intenzivan napor za osposobljavanje svih Božjih ljudi u cijeloživotnom učenju, što znači živjeti, misliti, raditi i govoriti iz biblijskog svjetonazora i s misijskom učinkovitošću na svakom mjestu ili okolnostima svakodnevnog života i rada.

Kršćani koji su uključeni u brojne obrte, trgovinu, poslove i zanimanja često mogu ići na mjesta na koja tradicionalni osnivači crkava i evangelizatori nemaju pristupa. Ono što ti „šatorari“ i poslovni ljudi čine na radnom mjestu mora se vrjednovati kao aspekt službe mjesnih crkava.

D Potičemo crkvene vođe na razumijevanje strateškog utjecaja službe na radnom mjestu. Potočemo ih i na to da mobiliziraju, opreme i šalju članove svojih crkava kao misionare na njihova radna mjesta, kako u svoje lokalne zajednice, tako i u zemlje koje su zatvorene za tradicionalne oblike evanđeoskog svjedočanstva.

E Pozivamo čelnike misija da u potpunosti integriraju „šatorare“ u globalnu misijsku strategiju.

4 Istina i globalizirani mediji

Obvezujemo se na obnovljeni kritički i kreativni angažman u medijima i tehnologiji, kao na djelo zastupanja istine Isusa Krista u našim kulturama obilježenim medijima. Moramo to učiniti kao Božji poslanici istine, milosti, ljubavi, mira i pravde.

Uočavamo sljedeće glavne potrebe:

A *Svijest o medijima:* pomoći ljudima da razviju sposobnost kritičkog vrjednovanja poruka koje primaju, kao i svjetonazora koji se iza njih krije. Mediji mogu biti neutralni, a ponekad i prijateljski prema evanđelju. Ali također se koriste za pornografiju, nasilje i pohlepu. Potičemo pastore i crkve da se otvoreno suoče s ovim pitanjima i osiguraju pouku i smjernice za vjernike kako bi se oni mogli oduprijeti tim pritiscima i iskušenjima.

B *Prisutnost u medijima:* razviti autentične i vjerodostojne, kršćanski obilježene modele i komunikatore, kako za medije općih

vijesti tako i za medije koji pokrivaju područje rasonode, i priznati ove karijere kao dostojno sredstvo svjedočenja za Krista.

ⓐ *Medijske službe:* razviti kreativno, interaktivno i kombinirano korištenje „tradicionalnih“, „starih“ i „novih“ medija kako bi se komuniciralo evanđelje Isusa Krista u surječju holističkoga biblijskog svjetonazora.

5 Istina i umjetnost u misiji

Posjedujemo dar kreativnosti, jer smo odraz slike Božje. Umjetnost u svojim različitim oblicima sastavni je dio onoga što činimo kad kao ljudi odražavamo nešto od ljepote i istine o Bogu. Umjetnici, kad daju najbolje od sebe, promicatelji su istine i tako umjetnost predstavlja jedan od važnih načina na koji možemo prenositi istinu evanđelja. Drama, ples, priče, glazba i vizualne slike mogu biti izričaji stvarnosti naše slomljenosti, ali i nade koja je usredotočena u evanđelju koje naviješta da će sve biti novo.

U svijetu misije, umjetnost je još neiskorišten resurs. Djelatno potičemo veće sudjelovanje kršćana u umjetnosti.

Ⓐ Čeznemo vidjeti kako se Crkva u svim kulturama energično uključuje u umjetnost kao kontekst za misiju, time što će:

- ① Vratiti umjetnost u život zajednice vjere kao valjan i vrijedan dio našega poziva na učenje;
- ② Podržavati one koji su umjetnički nadareni, posebice sestre i braću u Kristu, kako bi oni mogli napredovati u svom radu;
- ③ Dopustiti umjetnosti da služi kao gostoljubivo okruženje u kojemu možemo priznati i upoznati bližnje i strance;
- ④ Poštivati kulturalne različitosti i slaviti autohtoni umjetnički izraz.

6 Istina i nove tehnologije

Ovo je stoljeće naširoko poznato kao „stoljeće biotehnologije“, s napretkom u svim novim tehnologijama (bio, info/digitalne, nano, virtualna stvarnost, umjetna inteligencija, robotika). To ima duboke implikacije

za Crkvu i misiju, posebice u odnosu na biblijske istine koje govore o tome što znači biti čovjek. Moramo autentično promicati kršćanske odgovore i praktično djelovati na području javnih politika, kako bi se osiguralo da se tehnologija ne koristi za manipulaciju, iskrivljavanje i uništavanje, nego da se sačuva i bolje ispuni naša ljudskost, jer smo oni koje je Bog stvorio na svoju sliku. Pozivamo:

- A** Vođe mjesnih crkava da (i) potiču, podupiru i postavljaju pitanja članovima crkve koji se profesionalno bave znanostima, tehnologijom, zdravstvom i javnom politikom, i (ii) da predstave teološki mislećim studentima potrebu za tim da kršćani počnu ulaziti i na ta područja.
- B** Seminare, da uključe u svoje kurikulume ova područja, kako bi budući crkveni vođe i učitelji teologije razvili informiranu kršćansku kritiku novih tehnologija.
- C** Teologe i kršćane u vladama te poslovnim i akademskim zajednicama, kao i u tehničkim područjima, da oforme nacionalne ili regionalne „trustove mozgova“ ili partnerstva, te da se uključe u nove tehnologije i da u oblikovanju javnih politika nastupaju biblijskim i relevantnim glasom.
- D** Sve mjesne kršćanske zajednice da pokažu poštovanje za jedinstveno dostojanstvo i svetost ljudskoga života, praktičnom i holističkom brigom koja integrira fizičke, emocionalne, relacijske i duhovne aspekte našega stvorenog čovječanstva.

7 Istina i javnost

Međuovisna područja vlasti, poslovnog sektora i akademske zajednice imaju jak utjecaj na vrijednosni sustav svakog naroda i, ljudski govoreći, definiraju slobodu Crkve.

- A** Potičemo Kristove sljedbenike da se aktivno angažiraju na tim područjima, kako u javnim službama tako i u privatnom poduzetništvu, kako bi oblikovali društvene vrijednosti i utjecali na javne rasprave. Ohrabrujemo podršku kristocentričnim školama i sveučilištima koji su predani akademskoj izvrsnosti i biblijskim istinama.

B Biblija osuđuje korupciju. Ona podriva gospodarski razvoj, iskrivljuje korektno donošenje odluka i uništava društvenu koheziju. Ne postoji narod bez korupcije. Pozivamo kršćane na radnom mjestu, a posebice mlade poduzetnike, da kreativno razmišljaju o tome kako se najbolje mogu oduprijeti ovoj pošasti.

C Potičemo mlade kršćane, akademske građane da razmotre mogućnost dugoročnih karijera na sekularnim sveučilištima, te da (i) poučavaju i (ii) razvijaju svoja područja istraživanja u okviru biblijskog svjetonazora, čime će utjecati i na njihov razvoj. Ne usuđujemo se zanemariti ni akademiju.⁵⁹

II. Graditi Kristov mir u podijeljenome i slomljenom svijetu

1 Mir koji je Krist ostvario

Pomirenje s Bogom neodvojivo je od pomirenja jednih s drugima. Krist, koji je naš mir, ostvario je mir po križu, i propovijedao mir podijeljenom svijetu Židova i pogana. Jedinstvo Božjeg naroda istovremeno je činjenica („On od dvoga načini jedno“) i zadaća („uložite svaki napor da sačuvate jedinstvo Duha svezom mira“). Božji plan integracije cjelokupnog stvorenja u Kristu uobličen je etničkim pomirenjem Božjega novog čovječanstva. Takva je snaga evanđelja, kao što je to obećano Abrahamu.⁶⁰

Potvrđujemo da je židovski narod – premda on nije stran Božjim savezima i obećanjima na način kako Pavao opisuje pogane – još uvijek po-

---

⁵⁹ Jer „Sveučilište je jasan potporanj kojim se pokreće svijet. Crkva ne može učiniti veću uslugu sebi i stvari evanđelja od pokušaja da ponovo preuzme sveučilišta za Krista. Moćnije od bilo kojega drugog načina, promijenite sveučilišta i promijenit ćete svijet.“ Charles Malik Habib, bivši predsjednik Opće skupštine UN, u svome predavanju „Kršćanska kritika sveučilišta“ (Pascal Lectures, 1981).

⁶⁰ Ef 1, 10; 2, 1-16; 3, 6; Gal 3, 6-8; Vidi također i Odjeljak 6 o pitanju jedinstva i partnerstva u Crkvi

trebit pomirenja s Bogom po Kristu Isusu. Nema razlike, rekao je Pavao, između Židova i pogana, kako u grijehu, tako ni u spasenju. Samo u i po križu oni mogu imati pristup Bogu Ocu po jednom Duhu.⁶¹

A Nastavljamo dakle snažno naglašavati potrebu o tome da cijela Crkva ima, zajedno sa židovskim narodom, udio u Dobroj vijesti o Isusu kao Mesiji, Gospodinu i Spasitelju. U duhu Rimljanima poslanice (14 – 15) pozivamo nežidove da prihvate, ohrabre i mole za židovske vjernike mesijanskog opredjeljenja u njihovom svjedočenju među svojim narodom.

Pomirenje s Bogom i jednih s drugima također predstavlja temelj i poticaj za traženje pravednosti koju Bog traži, i bez koje, kako kaže Bog, ne može biti mira. Istina i trajno pomirenje zahtijeva priznavanje prošlih i sadašnjih grijeha, pokajanje pred Bogom, priznanje povrijeđenima, kao i traženje i davanje oprostjenja. Ono također uključuje opredjeljenje Crkve da traži pravdu i nadoknadu, gdje god je to prikladno, za one koji su povrijeđeni nasiljem i ugnjetavanjem.

B Čeznemo vidjeti Kristovu Crkvu diljem svijeta, one koji su pomireni s Bogom, kako nastavljaju živjeti u pomirenju jednih s drugima i predani su zadaći i borbi biblijskog mirotvorstva u Kristovo ime.

② Kristov mir u etničkom sukobu

Etnička raznolikost Božji je dar i plan za njegovo stvorenje,⁶² ali je iskvarena ljudskim grijehom i ponosom, što je posljedovalo zbunjenošću, svađom, nasiljem i ratovima među narodima. Etnička će raznolikost, međutim, biti sačuvana u novome stvorenju, kada će se ljudi iz svakoga naroda, plemena, naroda i jezika okupiti kao otkupljeni narod Božji.⁶³ Priznajemo da često nismo ozbiljno pristupali problematici etničkog identiteta i nismo ga vrjednovali onako kako to Biblija čini, u stvaranju i otkupljenju. Nismo poštivali etnički identitet drugih i ignorirali smo duboke rane koje takvo dugoročno nepoštivanje uzrokuje.

⁶¹ Ef 2,11-22; Rim 3,23; 10,12-13; Ef 2,18

⁶² Pnz 32,8; Dj 17,26

⁶³ Otk 7,9; 21,3 gdje se navodi da će oni biti „njegovi narodi“ (u množini).

POZIV NA DJELOVANJE

A Pozivamo crkvene pastore i vođe na poučavanje biblijskih istina o etničkoj raznolikosti. Moramo pozitivno vrjednovati etnički identitet svih članova crkve. Ali moramo također pokazati kako su naše etničke lojalnosti uprljane grijehom i poučavati vjernike o tome da su svi naši etnički identiteti podređeni našem otkupljenom identitetu kao novom čovječanstvu u Kristu, po križu.

S tugom i sramotom priznajemo sudjelovanje kršćana u nekim od najdestruktivnijih surječjâ etničkog nasilja i ugnjetavanja, kao i tužni muk velikih dijelova Crkve u vrijeme kada se takvi sukobi događaju. Te situacije uključuju povijest i ostavštinu rasizma i crnog ropstva; holokaust nad Židovima; aparthejd, „etničko čišćenje“, međukršćanska sektaška nasilja, desetkovanje autohtonih naroda, međuvjerska, politička i etnička nasilja, patnju Palestinaca, ugnjetavanje kasti i plemenski genocid. Kršćani koji svojim djelovanjem ili nedjelovanjem pridodaju slomljenosti svijeta ozbiljno ugrožavaju naše svjedočanstvo o evanđelju mira. Stoga:

B Poradi evanđelja, žalimo i pozivamo na pokajanje pri svim onim događanjima kada su kršćani sudjelovali u etničkom nasilju, nepravdi i ugnjetavanju. Pozivamo, također, na pokajanje za mnoge slučajeve kada su kršćani bili sudionici u tim zlima šutnjom, apatijom ili pretpostavljenom neutralnošću, odnosno pružanjem neispravnih teoloških opravdavanja za takve postupke.

Ako evanđelje nije duboko ukorijenjeno u kontekst, na način da izaziva i mijenja temeljne svjetonazore i sustave nepravde, onda, kad dođe zao dan, kršćanska se odanost odbacuje kao neželjeni plašt, a ljudi se vraćaju neobnovljenim lojalnostima i djelima. Evangelizacija bez discipline, ili probuđenje bez radikalne poslušnosti Kristovim zapovijedima, nisu samo manjkavi, nego su i opasni.

Čeznemo za danom kada će Crkva biti najsvjetliji model etničkog pomirenja i najaktivniji zastupnik razrješavanja sukoba.

Takva očekivanja, ukorijenjena u evanđelju, pozivaju nas:

C *Na prihvaćanje punine pomirujuće snage evanđelja i na takvo naučavanje. To uključuje puninu biblijskog razumijevanja pomirenja: o*

tome da je Isus ne samo ponio naše grijehе na križ kako bi nas pomirio s Bogom, nego je uništio i naše neprijateljstvo kako bi nas pomirio jedne s drugima.

D *Na usvojenje životnoga stila pomirenja.* U praktičnom smislu to se očituje onda kada kršćani:

- ① opraštaju progoniteljima, imajući hrabrosti istovremeno se, u ime drugih, suprotstaviti nepravdi;
- ② pružaju pomoć i gostoprimstvo bližnjemu koji se nalazi „s druge strane“ u sukobu, preuzimajući inicijativu za prelazak na drugu stranu i traženje pomirenja;
- ③ nastavljaju svjedočiti o Kristu u nasilnim kontekstima, spremni trpjeti pa čak i umrijeti, radije nego sudjelovati u djelima uništenja ili osvete;
- ④ sudjelovati u dugoročnom zacjeljivanju rana nakon sukoba, čineći Crkvu sigurnim utočištem i lječilištem za sve, uključujući i bivše neprijatelje.

E *Da budemo svjetionikom i nositeljem nade.* Svjedočimo o Bogu koji je u Kristu pomirio svijet sa sobom. Jedino u Kristovu imenu te u pobjedi njegova križa i uskrsnuća imamo ovlast da se suočimo s demonskim silama zla koje pogoršavaju ljudske sukobe i imamo ovlast za podjeljivanje njegove pomirujuće ljubavi i mira.

3 Kristov mir za siromašne i potlačene

Biblijski temelj našem opredjeljenju za traženje pravde i šalama za potlačene i siromašne, sažet je u Capetownskoj ispovijesti vjere, u poglavlju 7(c). Na toj osnovi, čeznemo za učinkovitijim kršćanskim djelovanjem u sljedećim područjima:

Ropstvo i trgovina ljudima

Danas, diljem svijeta, postoji više ljudi u ropstvu (njihov se broj procjenjuje na 27 milijuna) nego prije dvije stotine godina kada se Wilberforce izborio za ukidanje transatlantske trgovine robljem. Procjenjuje se

da samo u Indiji postoji petnaest milijuna porobljene djece. Kastinski sustav tlači niže kastinske skupine i isključuje Dalite. Ali i sama je kršćanska Crkva, nažalost, na mnogim mjestima zaražena istim oblicima diskriminacije. Udruženi glas globalne Crkve mora se čuti u znak prosvjeda protiv onoga što je zapravo jedan od najstarijih svjetskih sustava ropstva. No ako takvo globalno zagovaranje želi biti autentično, Crkva sama mora odbaciti svaku nejednakost i diskriminaciju u sebi.

Različitim razlozima potaknute, a do sada u povijesti neviđene migracije, dovele su do trgovine ljudima na svim kontinentima. Rasprostranjeno je porobljavanje žena i djece u trgovini seksom, kao i zlostavljanju djece putem rada ili novačenjem u vojne postrojbe.

- A** Ustanimo kao svjetska Crkva u borbu protiv zla trgovine ljudima te progovorimo i djelujmo proročki „kako bi zatvorenici postali slobodni“. To mora uključivati rješavanje socijalnih, ekonomskih i političkih faktora koji hrane trgovinu ljudima. Svjetski robovi zazivaju globalnu Kristovu Crkvu: „Oslobodite našu djecu. Oslobodite naše žene. Budite našim glasom. Pokažite nam novo društvo koje je Isus obećao.“

Siromaštvo

Prihvaćamo svjedočanstvo cijele Biblije koja nam pokazuje Božju želju kako za sustavnom ekonomskom pravednošću tako i za osobnim suosjećanjem, poštivanjem i darežljivošću prema siromašnima i potrebitima. Radujemo se što se ovo veliko biblijsko učenje sve više integrira u naše misijske strategije i praksu, kao što je to bilo u Ranoj Crkvi i kod apostola Pavla.⁶⁴

U skladu s tim:

- B** Prepoznamo velike mogućnosti dokumenta UN naslovljenog Milenijski razvojni ciljevi (*Millenium Development Goals*) za mjesnu i globalnu Crkvu. Pozivamo crkve da ih zagovaraju pred vladama i da se priključe naporima za njihovo ostvarenje, kao što to, primjerice, čini organizacija „Mihejev izazov“ [Micah Challenge].

⁶⁴ Dj 4,32-37; Gal 2,9-10; Rim 15,23-29; 2 Kor 8 – 9

C Budimo hrabri izjaviti da svijet ne može progovoriti o problemu siromaštva, a kamoli ga riješiti – a da se ne suprotstavi pretjeranom bogatstvu i pohlepi. Evanđelje predstavlja izazov idolatriji obijesnog konzumerizma. Kao oni koji služe Bogu, a ne bogatstvu, pozvani smo prepoznati činjenicu da pohlepa stvara siromaštvo i odreći se svake pohlepe. U isto se vrijeme radujemo što evanđelje uključuje i bogate u poziv na pokajanje te im iskazuje dobrodošlicu u zajedništvo onih koji su preobraženi opraštajućom milošću.

4 Kristov mir za osobe s invaliditetom

Osobe s invaliditetom čine jednu od najvećih manjinskih grupa na svijetu. Procjenjuje se da ih je više od šest stotina milijuna. Većina ih živi u nerazvijenim zemljama te su stoga među najsiromašnijima od siromašnih. Iako su tjelesna ili mentalna oštećenja dio njihova svakodnevnog iskustva, većina je također onemogućena zbog društvenih stavova, nepravde i nemogućnosti pristupa resursima. Služenje osobama s invaliditetom ne završava medicinskom njegom ili socijalnom pomoći, nego uključuje i borbu onih koji se za njih brinu i njihovih obitelji – za uključenost i ravnopravnost, kako u društvu, tako i u Crkvi. Bog nas poziva na uzajamno prijateljstvo, poštivanje, ljubav i pravdu.

A Ustanimo kao kršćani diljem svijeta s pozivom da se odbace kulturološki stereotipi, jer je i apostol Pavao rekao: „Mi od sada nikoga ne poznajemo po tijelu.“⁶⁵ Stvoreni na sliku Božju, svi mi imamo darē kojima se Bog može koristiti u svojoj službi. Predajemo se kako službi osobama s invaliditetom, tako i prihvaćanju njihova služenja.

B Potičemo crkvene i misijske vođe na to da ne razmišljaju samo o služenju osobama s invaliditetom, nego i da prepoznaju, afirmiraju i olakšaju misijski poziv samih vjernika s invaliditetom, kao onih koji su dio Tijela Kristova.

C Ožalošćeni smo time što je mnogim osobama s invaliditetom rečeno da je njihova nesposobnost posljedica osobnih grijeha, nedo-

---

⁶⁵ 2 Kor 5,16

statka vjere ili nevoljkosti da se liječe. Mi poričemo da to Biblija uči kao univerzalnu istinu.⁶⁶ Takva su lažna učenja pastoralno neosjetljiva i duhovno onemogućujuća; ona dodaju teret krivnje i frustrirajućih nada svim drugim preprekama s kojima se osobe s invaliditetom suočavaju.

D Obvezujemo se da ćemo naše crkve učiniti mjestima uključenosti i jednakosti za osobe s invaliditetom i stajati uz njih u otporu predrasudama i zalaganju za njihove potrebe u široj društvenoj zajednici.

5 Kristov mir za njegovo trpeće stvorenje

Naše biblijsko opunomoćenje u odnosu na Božje stvorenje nalazi se u Capetownskoj ispovijesti vjere, u poglavlju 7(a). Sva su ljudska bića pozvana biti upraviteljima obilnoga bogatstva Božjega dobrog stvorenja. Ovlašteni smo pobožno gospodariti nad stvorenjem, za dobrobit ljudskog blagostanja i potreba, primjerice u poljoprivredi, ribarstvu, rudarstvu, proizvodnji energije, inženjeringu, građevinarstvu, trgovini, medicini. Čineći to, također smo pozvani brinuti se za zemlju i sva njezina stvorenja, jer zemlja pripada Bogu, a ne nama. Činimo to za Gospodina Isusa Krista, koji je stvoritelj, vlasnik, održavatelj, otkupitelj i nasljednik svega stvorenoga.

Žalimo nad rasprostranjenom zlorabom i uništavanjem zemljinih resursa, uključujući i njezinu biološku raznolikost. Vjerojatno je najzobiljniji i hitan izazov s kojima se danas suočava fizički svijet prijetnja klimatskih promjena. To će nesrazmjerno utjecati na one u siromašnim zemljama, jer će ondje klimatski ekstremi biti najizraženiji, a također postoji i najmanja mogućnost prilagodbe na takve uvjete. O svjetskom siromaštvu i klimatskim promjenama treba zajednički progovoriti i na njih reagirati jednakom hitnošću.

Potičemo kršćane diljem svijeta da:

A Usvoje način života koji se odriče destruktivnih ili zagađujućih potrošačkih navika;

⁶⁶ Ivan 9,1-3

- Ⓑ Legitimnim sredstvima vrše pritisak na vlade kako bi ih uvjerali da u pitanjima uništavanja okoline i potencijalnih klimatskih promjena postave moralni imperativ iznad političke probitačnosti;
- Ⓒ Prepoznaju i potiču misijski poziv kako (i) kršćana koji sudjeluju u pravilnom iskorištavanju zemljinih resursa za ljudske potrebe i dobrobit, kroz poljoprivredu, industriju i medicinu, i (ii) kršćana koji sudjeluju u zaštiti i obnovi zemaljskih staništa i vrsta nastojanjem na njihovu očuvanju i zagovaranju takvih djelovanja. Obje skupine dijele isti cilj, jer obje služe istome Stvoritelju, Održavatelju i Otkupitelju.

III. Živjeti Kristovu ljubav među ljudima drugih vjera

1 „Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga“ uključuje osobe drugih vjera

U svjetlu izjave Capetownske ispovijesti vjere u poglavlju 7(d), odgovaramo na svoj uzvišeni poziv učenika Isusa Krista uviđanjem da su ljudi drugih vjera naši bližnji u biblijskom smislu. Oni su ljudska bića stvorena na sliku Božju, koje Bog ljubi, a za čije je grijehе Krist umro. Nastojimo ne samo vidjeti ih kao svoje bližnje, nego im – u pokornosti Kristu, biti bližnjima. Pozvani smo biti blagi, ali ne naivni, uviđavni ali ne lakovjerni, a oprezni na moguće prijetnje s kojima se možemo suočiti, ali ne da budemo ovladani strahom.

Pozvani smo širiti Dobru vijest, ali ne na nedostojan način prozelitiziranja. *Evangelizacija* koja, slijedeći primjer apostola Pavla, uključuje uvjerljivo racionalno argumentiranje, jest „iskreno i otvoreno naviještanje evanđelja koje ostavlja slušateljima mogućnost da potpuno slobodno donesu svoju odluku. Želimo biti osjetljivi na ljude drugih vjera i odbacujemo svaki pristup koji bi uključivao nasilno preobraćanje.“⁶⁷ *Prozelitiziranje* je pak, s druge strane, pokušaj da se drugoga prisili da postane „jedan od nas“, da „prihvati našu religiju“, ili pak da se „pridruži našoj denominaciji“.

A U svoj našoj evangelizaciji obvezujemo se slijediti visoke etičke standarde. Naše svjedočanstvo mora biti obilježeno „blagošću i poštovanjem, čuvajući čistu savjest“.⁶⁸ Odbacujemo stoga svaki oblik svjedočanstva koji bi uključivao prisilu, bio nemoralan, prijevaran ili uvrjedljiv.

B U ime Boga ljubavi, kajemo se zbog našeg neuspjeha u pokušaju stvaranja prijateljstava s ljudima muslimanske, hinduističke, budističke i drugih vjerskih pozadina. U Isusovu duhu, poduzet ćemo

⁶⁷ *Manifest iz Manile, Paragraf 12*

⁶⁸ *1 Pt 3,15-16, usp. Dj 19,37*

korake kojima bismo im pokazali ljubav, dobru volju i gostoprimstvo.

- C** U ime Boga istine, (i) odbacujemo promicanje lažne i karikaturne slike o drugim vjerama, i (ii) odbacujemo i suprotstavljamo se rasnim predrasudama, mržnji i strahu, koje potiču popularni mediji i politička retorika.
- D** U ime Boga mira odbacimo put nasilja i osвете u svim našim odnosima s ljudima drugih vjera, čak i kad smo nasilno napadnuti.
- E** Potvrđujemo pravo mjesto dijalogu s ljudima drugih vjera, baš kao što je Pavao sudjelovao u raspravi sa Židovima i poganima u sinagogi i na javnim mjestima. Takav dijalog, kao legitimni dio kršćanske misije, povezuje povjerenje u jedinstvenost Krista i istinu evanđelja sa slušanjem drugih u poštivanju.

2 Kristova nas ljubav poziva na trpljenje, a ponekad i na umiranje za evanđelje

U našoj je misijskoj zauzetosti kao Kristovih svjedoka ponekad potrebno trpjeti, kao što su trpjeli apostoli i proroci Staroga zavjeta.⁶⁹ Spremnost na trpljenje gorki je test iskrenosti naše misije. Bog može dopustiti trpljenje, progon i mučeništvo za unapređenje misije. „Krist je obećao posebnu čast mučeništvu.“⁷⁰ „Mnogi kršćani koji žive u udobnosti i blagostanju trebaju iznova čuti Kristov poziv da budu spremni trpjeti za njega. Jer mnogi drugi vjernici žive usred takvoga trpljenja u neprijateljskoj religijskoj kulturi za cijenu svjedočanstva za Isusa Krista. Neki su doživjeli mučeničku smrt voljene osobe, sami izdržali mučenje ili progonstvo zbog svoje vjerne poslušnosti, ali i dalje ljube one koji su ih tako povrijedili.

- A** Čujemo i pamtimo u suzama i molitvama svjedočanstva onih koji trpe za evanđelje. Zajedno s njima molimo za milost i hrabrost da „ljubimo svoje neprijatelje“ kao što nam je to Krist zapovjedio. Molimo da evanđelje urodi plodom u mjestima koja su tako neprijatelj-

⁶⁹ 2 Kor 12,9-10; 4,7-10

⁷⁰ Manifest iz Manile, Paragraf 12

ska prema njegovim glasnicima. Kao što s pravom žalimo za one koji pate, prisjećamo se beskrajne Božje boli nad onima koji se opiru i odbacuju njegovu ljubav, njegovo evanđelje i njegove slugu. Čeznemo za tim da se oni pokaju, da im bude oprošteno i da nađu radost u pomirenju s Bogom.

3 Ljubav na djelu utjelovljuje i pohvaljuje evanđelje milosti

„Mi smo miomiris Kristov.“⁷¹ Naš je poziv živjeti i služiti među ljudima drugih vjera na način koji je čak toliko ispunjen mirisom Božje milosti da ljudi mogu „omirisati“ Krista te doći, okusiti i vidjeti da je Bog dobar. Takvom utjelovljenom ljubavlju trebamo nastojati učiniti evanđelje privlačnim u svakom kulturnom i vjerskom okruženju. Kada kršćani ljube ljude drugih vjera životom ljubavi i služenja, oni utjelovljuju Božju milost koja je u stanju mijenjati ljude.

U kulturama „časti“, gdje su sramota i osveta povezane s vjerskim legalizmom, „milost“ je stran koncept. Tamo se o Božjoj ranjivosti, požrtvovnoj ljubavi ne raspravlja; nju se smatra previše stranom, čak i odbojnom. No, ovdje je milost okus koji se upija tijekom dugog vremena u malim količinama, za one koji je se usude kušati. Kristov miomiris postupno prožima sve s kojima njegovi sljedbenici dolaze u dodir.

A Čeznemo za tim da Bog potakne više muškaraca i žena milosti koji će donijeti odluku da žive, ljube i služe na teškim mjestima gdje dominiraju druge religije, kako bi bili miris i okus milosti Isusa Krista u kulturama gdje je to nepoželjno i opasno činiti. Za to se traži strpljenje i izdržljivost, ponekad cijeli život, ponekad sve do smrti.

4 Ljubav poštuje raznolikost učenja

Takozvane „insajderske pokrete“ nalazimo unutar više religija. To su skupine ljudi koje sada nasljeduju Isusa kao svoga Boga i Spasitelja.

---

⁷¹ 2 Kor 2.15

Sastaju se u malim grupama poradi zajedništva, učenja, štovanja i molitve, okupljeni oko Isusa i Biblije, nastavljajući pritom živjeti društveni i kulturni život unutar zajednica svog rođenja, uključujući i neke elemente svojih vjerskih običaja. To je složen fenomen i mnogo je neslaganja oko toga kako se prema njemu postaviti. Neki hvale te pokrete. Drugi upozoravaju na opasnost od sinkretizma. Međutim, sinkretizam je opasnost za kršćane na bilo kojemu mjestu gdje se vjera nastoji izraziti u vlastitoj kulturi. Kada vidimo Boga na djelu na neočekivane ili nepoznate načine tada bismo trebali izbjegavati tendenciju da takvo djelovanje ili (i) na brzinu razvrstamo i promoviramo kao novu misijsku strategiju, ili (ii) da ga žurno osuđujemo bez osjetljiva kontekstualna osluškivanja.

A U duhu Barnabe koji je, po dolasku u Antiohiju, „vidio dokaz Božje milosti“ i „bilo mu je drago i ohrabrio ih je da ostanu vjerni Gospodinu“,⁷² apeliramo na sve one koji se bave ovim pitanjem da:

- ① Kao svoje primarno načelo usvoje apostolske odluke i praksu: „Ne bismo trebali otežavati poganima koji se obraćaju Bogu.“⁷³
- ② Iskazuju poniznost, strpljivost i milosrđe u prepoznavanju različitosti stavova te da razgovaraju bez oštrog i međusobnog osuđivanja.⁷⁴

5 Pružanje ljubavi raseljenim narodima

Ljudi su u pokretu kao nikada prije. Migracija je jedna od velikih globalnih stvarnosti našega doba. Procjenjuje se da oko dvije stotine milijuna ljudi živi izvan svoje domovine, dragovoljno ili prisilno. Izrazom “raseljeničtvo” ovdje se koristimo kako bismo označili ljude koji su se iz bilo kojeg razloga preselili iz svoje zemlje rođenja. Velik broj ljudi iz mnogih vjerskih pozadina, uključujući kršćane, žive u uvjetima raseljeničtva: ekonomski migranti koji traže posao, prognanici zbog rata ili prirodnih katastrofa, izbjeglice i tražitelji azila, žrtve etničkog čišćenja, ljudi koji bježe pred vjerskim nasiljem i progonom; izgladnjeli – zbog suše, poplave ili rata, žrtve ruralnog siromaštva koje sele u gradove. Uvjereni smo da su suvremene migracije dio

⁷² Dj 11,20-24

⁷³ Dj 15,19

⁷⁴ Rim 14,1-3

suverene Božje misijske nakane, a pritom ne ignoriramo zlo i patnje koje mogu biti dijelom toga.⁷⁵

A Potičemo crkvene i misijske vođe na to da prepoznaju i odgovore na misijske mogućnosti koje nude globalna migracija i raseljeničke zajednice te primijene ova saznanja u strateškom planiranju, kao i u fokusiranom osposobljavanju i financiranju onih koji su pozvani djelovati među raseljenima.

B Potičemo kršćane u zemljama domaćinima imigrantskih zajednica drugih vjerskih pozadina na međukulturalno svjedočenje Kristove ljubavi riječju i djelima; potičemo ih na poslušnost važnoj biblijskoj zapovijedi koja nalaže da se stranac ljubi i da se brani njegov interes, da se posjećuju zatvorenici, gaji gostoljubivost, grade prijateljstva, da se poziva strance u svoje domove te pruža pomoć i usluge.⁷⁶

C Potičemo kršćane koji su i sami dio raseljeničkih zajednica da nastoje raspoznati Božju ruku, čak i u okolnostima koje nisu sami izabrali, te da traže svaku prigodu koju im Bog pruža kako bi posvjedočili o Kristu u društvenim zajednicama svojih domaćina, nastojeći također djelovati na dobrobit svojih novih sredina.⁷⁷ Kada su u zemlji domaćina prisutne i kršćanske crkve, potičemo imigrantske i autohtone crkve na slušanje i učenje jedni od drugih, kao i na pokretanje zajedničkih inicijativa kako bi evanđelje doprlo do svih dijelova društva.

6 Ljubav djeluje na ostvarenju vjerskih sloboda za sve ljude

Podržavanje ljudskih prava obranom vjerskih sloboda nije u suprotnosti s nasljedovanjem puta križa u suočenju s progonom. Nema proturječja između spremnosti na osobno trpljenje ili gubitak vlastitih prava poradi Krista i zalaganja u zastupanju i obrani onih koji su bez glasa kad se krše njihova ljudska prava. Također moramo razlikovati zagovaranje

⁷⁵ Post 50,20

⁷⁶ Lev 19,33-34; Pnz 24,17; Rut 2; Job 29,16; Mt 25,35-36; Lk 10,25-37; 14,12-14; Rim 12,13; Heb 13,2-3; 1 Pt 4,9

⁷⁷ Jer 29,7

prava osoba drugih vjera i podržavanja istinitosti njihovih uvjerenja. Možemo braniti slobodu drugih da vjeruju i prakticiraju svoju vjeru, a da ne prihvatimo njihovu religiju kao istinitu.

A Potrudimo se za ostvarenje vjerskih slobode za sve ljude. To zahtijeva zalaganje kod vlada za kršćane i ljude drugih vjera koji su progonjeni.

B Svjesno se pridržavajmo biblijskog učenja o tome da budemo dobri građani, tražimo dobrobit naroda u kojemu živimo, poštujemo i molimo za one koji su na vlasti, plaćajmo poreze, činimo dobro i nastojmo živjeti miran i tih život. Kršćanin je pozvan da se pokorava državi, osim ako država naređuje ono što Bog zabranjuje, ili zabranjuje ono što Bog zapovijeda. Stoga, ako nas država prisiljava da biramo između lojalnosti prema njoj ili prema našoj većoj odanosti Bogu, moramo reći NE državi, jer smo rekli DA Isusu Kristu kao Gospodinu.⁷⁸

U središtu svih naših legitimnih nastojanja ostvarivanja vjerskih sloboda za sve ljude, najdublja čežnja naših srdaca ostaje želja da svi ljudi dođu do spoznaje Gospodina Isusa Krista, slobodno mu povjeruju i budu spašeni te uđu u kraljevstvo Božje.

IV. Otkrivati Kristovu volju za evangelizaciju svijeta

1 Narodi do kojih evanđelje nije još doprlo i koji još nisu uključeni u kršćansku misiju

Božje srce čezne za tim da bi svi ljudi imali pristup poznavanju njegove ljubavi i njegova spasenjskog djela po Isusu Kristu. S tugom i sramotom prepoznajemo da postoje tisuće naroda diljem svijeta kojima takav pristup još uvijek nije dostupan putem kršćanskog svjedočanstva. To su

⁷⁸ Jr 29,7; 1 Pt 2,13-17; 1 Tim 2,1-2; Rim 13,1-7; Izl 1,15-21; Dn 6; Dj 3,19-20; 5,29

narodi do kojih evanđelje još nije doprlo, u smislu da nema poznatih nam vjernika i crkava među njima. Mnogi od tih naroda nisu također uključeni u misijske projekte, u smislu da nam trenutno nisu poznate crkve ili misijske organizacije koje im pokušavaju navijestiti evanđelje. Uistinu, samo je malen postotak crkvenih resursa (ljudskih i materijalnih) usmjereno prema narodima do kojih evanđelje nije još doprlo. Po definiciji to su narodi koji nas neće pozvati da im prenesemo Dobru vijest, jer o njoj ništa ni ne znaju. Ipak, njihova prisutnost među nama u našem svijetu, dvije tisuće godina nakon što nam je Isus zapovjedio da učinimo njegovim učenicima sve narode, predstavlja ne samo ukor za našu neposlušnost, ne samo oblik duhovne nepravde, nego tihi „Makedončev poziv“.

Ustanimo kao globalna Crkva, prihvatimo taj izazov, i:

- A** Pokajmo se za svoje sljepilo u uočavanju prisutnosti tolikih ljudi u našem svijetu do kojih evanđelje nije doprlo, kao i za izostanak svojih osjećaja za hitnost naviještanja evanđelja među njima.
- B** Obnovimo naše predanje o tome da idemo onima koji još nisu čuli evanđelje, ozbiljno se uključimo u njihov jezik i kulturu – kako bismo među njima mogli živjeti evanđelje, utjelovljenu ljubav i požrtvovnu službu, komunicirajući svjetlo i istinu Gospodina Isusa Krista riječima i djelima, budeći ih snagom Duha Svetoga u iznenađujuću milost Božju.
- C** Nastojmo iskorijeniti nedostatak Biblije u svijetu, jer je Biblija i dalje nužna za evangelizaciju. Kako bi se to postiglo, moramo:
  - ① Požurivati prevođenje Biblije na jezike naroda koji još uvijek nemaju barem neki dio Božje riječi na materinjem jeziku;
  - ② Učiniti poruku Biblije široko dostupnom usmenim putem. (Vidi također poglavlje *Usmene kulture* u nastavku)
- D** Nastojati iskorijeniti neznanje o Bibliji u Crkvi, jer je Biblija i dalje neophodna za pouku vjernika u suobličavanju s Kristom.
  - ① Čeznemo vidjeti svježe presvjedočenje, koje zahvaća svu Crkvu Božju, o središnjoj nužnosti biblijskog učenja za rast Crkve u službi, jedinstvu i

zrelosti.⁷⁹ Radujemo se duhovnim darima svih onih koje je Krist u Crkvi postavio pastorima-učiteljima. Posebno ćemo se truditi da ih identificiramo, potaknemo, osposobimo i podržimo u propovijedanju i poučavanju Riječi Božje. Pritom, međutim, moramo odbaciti onu vrstu klerikalizma koji ograničava službu Božje Riječi na nekoliko plaćenih profesionalaca, ili na formalno propovijedanje s crkvene propovjedaonice. Mnogi se muškarci i žene, koji su očito primili duhovne dare za službu pastora i učitelja Božjega naroda, služe svojim darima neformalno i bez službenih konfesionalnih struktura, ali s očitim blagoslovom Božjega Duha. I njih također treba priznati, poticati i opremiti ih kako bi mogli ispravno prenositi Riječ Božju.

- ② Moramo promicati biblijsku pismenost u naraštajima koji su danas ponajprije usmjereni na digitalne sadržaje a ne na knjige, i to poticanjem digitalnih metoda induktivnog proučavanja Pisma s onom istom ozbiljnošću koju u ovom trenutku zahtijevaju papir i olovka.
- Ⓔ Zadržimo evangelizaciju u središtu cjelovite svrhe naše misije, jer je evanđelje samo po sebi izvor, sadržaj i autoritet svekolike biblijski utemeljene misije. Sve što činimo trebalo bi biti utjelovljenje i proglašavanje Božje ljubavi i milosti te njegova djela spasenja po Isusu Kristu.

② Usmene kulture

Većina su svjetskog stanovništva usmeni komunikatori, koji ili ne mogu ili ne uče po sredstvima pismenosti, a više od polovice njih nalazi se među ljudima do kojih evanđelje nije još doprlo, kako je to već ranije opisano. Među njima, procjenjuje se, nalazi se i tri stotine i pedeset milijuna ljudi koji nemaju preveden ni jedan redak Svetoga pisma na svome jeziku. Uz „prvotne učenike usmene kulture“ postoje i mnogi „drugotni učenici usmene kulture“, *to jest* oni koji su, tehnički gledano, pismeni ali radije izabiru usmeno komunicirati, a tu je i porast vizualnog učenja kao i dominacija slika u komunikaciji.

---

⁷⁹ Ef 4,11-12

To prepoznavajući i poduzimajući akciju s tim povezanu:

- A** Što bolje iskoristimo usmene metode u programima učenja, čak i među pismenim vjernicima.
- B** Učinimo, kao prioritarnim pitanjem, dostupnom audio-verziju Biblijskih priča na materinjim jezicima naroda do kojih evanđelje nije još doprlo kao i do onih neuključenih u misijske projekte.
- C** Potaknimo misijske organizacije na razvijanje usmene strategije, uključujući: snimanje i distribuciju govornih biblijskih priča za evangelizaciju, učenje i obuku vođa, uz odgovarajuću obuku evangelizatora i osnivača crkava u području usmene komunikacije; oni se mogu koristiti plodnim usmenim i vizualnim komunikacijskim metodama za prenošenje cijele biblijske pripovijesti o spasenju, uključujući i pripovijedanja, ples, umjetnost, poeziju, dramu i napjeve.
- D** Ohrabrimo mjesne crkve na Južnoj polutci na uključivanje u rad sa skupinama na njihovu području do kojih evanđelje nije još doprlo, i to putem usmenih metoda koje su specifične za njihov svjetonazor.
- E** Potičimo seminare na to da u svojim nastavnim planovima i programima ponude sadržaje koji će osposobiti pastore i misionare u primjeni usmenih metodologija.

3 Kristocentrični vođe

Brzi rast Crkve ostaje na mnogim mjestima plitak i ranjiv, dijelom i zbog nedostatka obučених vođa, a dijelom i zato što mnogi svoje pozicije koriste za stjecanje svjetovne moći, položaja ili osobnog bogaćenja. Rezultat je toga trpljenje Božjih ljudi, obeščašćenje Krista i potkopavanje misije evanđelja. Obično se, kao prioritarno rješenje, predlaže „obuka vođa“. I doista, obuka vođa po mnogim se programima umnožila, ali problem ostaje, iz dva vjerojatna razloga.

Prvo, obuka vođa s ciljem kako bi oni postali pobožni i Kristu nalik, pogriješan je put. Biblijski gledano, samo se one čiji životi već pokazuju temeljne osobine zrelog učenja može imenovati u vod-

stvo.⁸⁰ Ako smo danas suočeni s mnogim ljudima u vodstvu koji jedva da su poučeni, onda nemamo druge mogućnosti doli da im pružimo takvu osnovnu pouku u njihovu razvoju. Nedvojbeno, brojčani pokazatelji o učešću nekristolikih i svjetovnih vođa u globalnoj Crkvi danas, dobra su indikacija postojanja naraštaja redukcionističke evangelizacije, zanemarenog učenja i slabog rasta. Odgovor na neuspjeh vodstva ne treba se tražiti u intenzivnijoj obuci vođa, nego u njihovoj boljoj obuci. Vođe moraju biti prvi Kristovi učenici.

Drugo, neki programi obuke vođa usredotočeni su na paket znanja, tehnika i vještina pri čemu se zanemaruje pobožni karakter. Za razliku od toga, autentični kršćanski vođe moraju nalikovati Kristu poniznim srcem, poniznošću, poštenju, čistoćom, izostankom pohlepe, molitvom, ovisnošću o Božjem Duhu te dubokom ljubavi za ljude. Nadalje, u nekim programima obuke vođa nedostaje posebna obuka u jednoj od ključnih vještina koju Pavao uključuje u svoj popis kvalifikacija – u sposobnosti da se narod Božji pouči Riječi Božjoj. Ipak biblijski nauk ostaje najistaknutije sredstvo kojim se ljude čini učenicima, a njezino je zanemarivanje najozbiljniji nedostatak suvremenih crkvenih vođa.

A Čeznemo vidjeti pojačane napore u stvaranju učenika, kroz dugoročni rad obrazovanja i njegovanja novih vjernika, kako bi oni koje Bog poziva i daje Crkvi kao vođe bili kvalificirani prema biblijskim kriterijima zrelosti i služenja.

B Obnavljamo svoje predanje u odluci da molimo za naše vođe. Čeznemo vidjeti kako Bog umnaža, štiti i potiče vođe koji odražavaju biblijsku vjernost i poslušnost. Molimo da Bog prekori, ukloni ili dovede do pokajanja one vođe koje sramote njegovo ime i potkopavaju povjerenje u evanđelje. Molimo da Bog podigne nov naraštaj discipliniranih sluga-vođa čija će strast, ponad svega, biti poznavanje Krista i nalikovanje njemu.

C Oni među nama koji su kršćanski vođe trebaju prepoznati našu ranjivost i prihvatiti dar odgovornosti unutar Tijela Kristova. Pohvaljujemo praksu podložnosti pojedinca grupi kojoj duguju odgovornost.

⁸⁰ 1 Tim 3,1-13; Titu 1,6-9; 1 Pt 5,1-3

D Snažno potičemo seminare, i sve one koji nude programe obuke vođa, da se više fokusiraju na duhovnu i karakternu formaciju, a ne samo na prenošenje znanja ili njegovo ocjenjivanje te se od srca radujemo onima koji to već čine kao dio sveobuhvatnog i cjelovitog razvoja vodstva.

4 Gradovi

Gradovi su od presudnog značenja za ljudsku budućnost i za svjetsku misiju. Danas polovina svijeta živi u gradovima. U gradovima se najčešće mogu naći četiri glavne vrste ljudi: (i) nadolazeći naraštaj mladih ljudi, (ii) migranti, do kojih evanđelje još uopće nije doprlo, (iii) oblikovatelji kulture, (iv) najsiromašniji sloj siromašnih.

A Opažamo suverenu Božju ruku u masivnom porastu urbanizacije u naše vrijeme te pozivamo i vođe Crkve i misija diljem svijeta da odgovore na ovu činjenicu time što će svratiti hitnu stratešku pozornost na urbanu misiju. Moramo ljubiti naše gradove kao što ih Bog ljubi, sa svetim razlučivanjem i kristolikim suosjećanjem, pokoravajući se njegovoj naredbi da „tražimo dobrobit gradu“, gdje god to bilo. Nastojat ćemo usvojiti odgovarajuće i fleksibilne misijske metode koje odgovaraju urbanoj stvarnosti.

5 Djeca

Sva su djeca u opasnosti. U našem svijetu postoji oko dvije milijarde djece, a polovina od njih u opasnosti je od siromaštva. Milijuni su u opasnosti od prosperiteta. Djeca bogatih i sigurnih imaju sve za život, ali nemaju za što živjeti.

Djeca i mladi ljudi Crkva su današnjice, a ne samo sutrašnjice. Mladi ljudi imaju velik potencijal kao aktivni djelatnici u Božjoj misiji. Oni predstavljaju ogroman podcijenjeni potencijal kao oni koji mogu imati utjecaja, osjetljivi su na Božji glas i spremni da na nj odgovore. Radujemo se izvrsnim službama među djecom i s njima te čeznemo za tim da se takav rad umnoži, jer su potrebe velike. Kao što vidimo u Bibliji, Bog može

upotrebljavati i upotrebljava djecu i mlade ljude – koristi se njihovim molitvama, njihovim uvidima, njihovim riječima, njihovim inicijativama – u mijenjanju srdaca. Oni predstavljaju „novu energiju“ za preobrazbu svijeta. Poslušajmo ih i ne gušimo njihovu djetinju duhovnost s našim racionalističkim pristupom odraslih.

Obvezujemo se da ćemo:

- A** Djecu ozbiljno shvaćati, i to svježim biblijskim i teološkim preispitivanjem koji odražava Božju ljubav i nakanu s njima i preko njih te ponovnim otkrivanjem dubokog teološkog i misijskog značenja Isusove provokativne akcije kada je smjestio „dijete u sredinu“.⁸¹
- B** Osposobljavati ljude i osigurati sredstva kako bi se zadovoljile potrebe djece diljem svijeta, raditi – gdje god je to moguće – s njihovim obiteljima i zajednicama, u uvjerenju da holistička služba usmjerena prema i po svakom narednom naraštaju djece i mladih ljudi predstavlja vitalnu komponentu svjetske misije.
- C** Prokazati, oduprijeti se i poduzeti mjere protiv svakog zlostavljanja djece, uključujući nasilje, iskorištavanje, ropstvo, trgovinu ljudima, prostituciju, spolnu i etničku diskriminaciju, marketinško iskorištavanje i namjerno zanemarivanje.

6 Molitva

Usred svih tih prioriteta, obvezimo se iznova na molitvu. Molitva je poziv, nalog i dar. Molitva je neizostavni temelj i izvor svih elemenata naše misije.

- A** Molit ćemo jedinstveno, usredotočeno, uporno i biblijski informiranom jasnoćom:
  - ① Da Bog u snazi svojega Duha pošalje radnike u svaki kutak svijeta.
  - ② Za izgubljene u svakom narodu i mjestu da ih Bog privuče po svome Duhu, naviještanjem istine evanđelja i pokazivanjem Kristove ljubavi i moći.

---

⁸¹ Mk 9,33-37

POZIV NA DJELOVANJE

- ③ Da se očituje Božja slava te da Kristovo ime bude poznato i hvaljeno zbog karaktera, djela i riječi njegova naroda. Zazivat ćemo pomoć za našu braću i sestre koji trpe za Kristovo ime.
  - ④ Da dođe Kraljevstvo Božje, da se Božja volja vrši na zemlji kako i na nebu, u uspostavi pravednosti, upravljanja i brige za stvorenje te za blagoslov Božjega mira u našim zajednicama.
- B** Neprestance ćemo zahvaljivati zato što vidimo Božje djelo među narodima, očekujući dan kada će kraljevstva ovoga svijeta postati kraljevstvo Boga našega i njegova Pomazanika.

V. Pozivati Kristovu Crkvu na povratak poniznosti, integritetu i jednostavnosti

Hodanje je biblijska metafora za naš način života i svakodnevno ponašanje. Sedam puta u Efežanima poslanici Pavao govori o tome kako bi kršćani trebali ili ne bi trebali hodati.⁸²

1 Hoditi u posebnosti, kao Božje novo čovječanstvo⁸³

Božji narod ili hodi putem Gospodnjim, ili hodi putevima drugih bogova. Biblija pokazuje da Bogu nisu najveći problem samo narodi svijeta, nego i ljudi koje je stvorio i pozvao da budu sredstvom blagoslova drugim narodima. A najveća je prepreka ispunjavanju te misije idolopoklonstvo među Božjim narodom. Jer ako smo pozvani da dovedemo narode do spoznaje štovanja samo istinitoga i živoga Boga, jedno ćemo promašiti taj cilj ukoliko mi sami štujemo lažne bogove ljudi koji nas okružuju.

Kada nema razlike u ponašanju između kršćana i nekršćana – primjerice, u prakticiranju korupcije i pohlepe, ili seksualnog promiskuiteta odnosno stope razvoda, ili povratkom na prekršćanske religijske obrede, ili u zauzimanju stavova prema ljudima drugih rasa, ili u odnosu na potrošački stil života odnosno na društvene predrasude – onda će se svijet s pravom pitati u čemu je ona razlika koju bi kršćanstvo trebalo iskazivati. Naša poruka ne nosi autentičnost pred svijetom koji nas promatra.

A Izazivamo jedni druge, kao Božji ljudi u svakoj kulturi, na suočenje s idolopoklonstvima svoje okolne kulture koja su nas, svjesno ili nesvjesno, zahvatila u stanovitoj mjeri. Molimo za proročko razlučivanje kako bismo mogli identificirati i razotkriti ove lažne bogove i njihovu prisutnost unutar Crkve same. Molimo nadalje za hrabrost da se takvi pokaju i odreknu svojih zabluda u imenu i autoritetu Isusa kao Gospodina.

⁸² Iako različito prevedeni, sljedeći tekstovi upotrebljavaju glagol „hodati“: Ef 2,2.10; 4,1.17; 5,2.8.15

⁸³ Ef 4,16-31

B Budući da ne postoji biblijsko poslanje bez biblijskoga življenja, žurno se ponovno obvezujemo i postavljamo izazov svima onima koji ispovijedaju Kristovo ime – da žive u radikalnoj različitosti od načina življenja ovoga svijeta te da „odjenu novoga čovjeka, stvorena na sliku Božju, u istinskoj pravednosti i svetosti“.

2 Hoditi u ljubavi, odbacujući idolatriju neuredne seksualnosti⁸⁴

Božja je nakana u stvorenju da brak tvori predan, vjeran odnos između jednog muškarca i jedne žene, u kojemu oni postaju jedno tijelo u novome društvenom jedinstvu, odijeljenom od obitelji njihova rođenja, te da se spolni odnos, kao izričaj „jednog tijela“, uživa isključivo unutar bračne veze. To ljubavno seksualno sjedinjenje u braku, u kojemu „dvoje postaje jedno“, odražava Kristov odnos prema Crkvi kao i jedinstvo Židova i pogana u novome čovječanstvu.⁸⁵

Pavao suprotstavlja čistoću Božje ljubavi ružnoj krivotvorene ljubavi koja se prikriva neurednom seksualnošću i svime što uz nju ide. Neuredna seksualnost svake vrste, u bilo kojem prakticiranju seksualne intimnosti prije ili izvan braka u smislu njegova biblijskog određenja, izvan je Božje nakane i blagoslova u stvorenju i otkupljenju. Zlostavljanje i idolopoklonstvo koje okružuje neurednu seksualnost doprinosi širem društvenom opadanju, uključujući raspad braka i obitelji te proizvedeći nesagledive patnje osamljenosti i izrabljivanja. To je ozbiljan problem i u samoj Crkvi i često je uzrok tragičnog neuspjeha crkvenih vođa.

Svjesni smo potrebe za dubokom poniznošću i sviješću o svome neuspjehu na tom području. Čeznemo vidjeti kršćane koji predstavljaju izazov kulturama njihova okruženja time što žive u skladu s normama na koje nas Biblija poziva.

A Snažno potičemo sve pastore:

1 Da omogućite otvoreniji razgovor o seksualnosti u svojim crkvama, naglašavajući pozitivnu stranu Dobre vijesti Božje nakane za zdrave međusob-

⁸⁴ Ef 5,1-7

⁸⁵ Ef 5,31; 2,15

ne odnose i obiteljski život, ali i da se s pastoralnom iskrenošću osvrnu na ona područja u kojima kršćani sudjeluju u slomljenoj i disfunkcionalnoj stvarnosti svojih kultura;

- ② Da jasno poučavaju Božje standarde, ali da to čine s Kristovim pastoralnim suosjećanjem za grješnike, prepoznajući činjenicu da smo svi ranjivi na seksualnu napast i grijeh;
- ③ Da uznastoje postaviti pozitivan primjer živeći po biblijskim standardima seksualne vjernosti;

B Kao članovi Crkve obvezujemo se:

- ① Učiniti sve što možemo u Crkvi i u društvu na jačanju vjernih brakova i zdravoga obiteljskog života;
- ② Prepoznati prisutnost i doprinos samaca, udovica, ili onih bez djece, kako bi se osiguralo da crkva bude obitelj u Kristu koja ih pozdravlja, podržava i omogućuje im da ostvare svoje duhovne dare u punoj širini crkvenih službi;
- ③ Oduprijeti se višestrukim oblicima neuredne seksualnosti u svojim kulturama, uključujući pornografiju, preljub i promiskuitet;
- ④ Nastojati razumjeti i osvrnuti se na najdublja pitanja o identitetu i iskustvu koja neke ljude privlače homoseksualnosti; doprijeti do njih u ljubavi, suosjećanju i Kristovoj pravednosti te odbaciti i osuditi sve oblike mržnje, verbalnoga ili fizičkog zlostavljanja i iskazivanja nasilja prema homoseksualcima;
- ⑤ Zapamtiti da po Božjoj otkupljujućoj milost ni jedna osoba ili situacija nije izvan mogućnosti promjene i obnove.

HIV-AIDS uzrok je najveće krize u mnogim zemljama. Milijuni su zaraženi HIV-om, uključujući i mnoge u našim crkvama, a milijuni su djece ostali siročad zbog AIDS-a. Bog nas poziva da iskažemo duboku ljubav i suosjećanje za sve zaražene i pogođene AIDS-om te da činimo sve što je u našoj moći za spašavanje njihovih života. Vjerujemo da Isusov nauk i primjer, kao i obnavljajuća snaga njegova križa i uskrsnuća, predstavljaju središte holističkoga evanđeoskog odgovora na HIV-AIDS, a to je našem svijetu toliko potrebno.

C Čeznemo za tim da svi pastori predstavljaju svojim životom pri-

mjer seksualne čednosti i vjernosti, kao što je to Pavao zapovjedio, te naučavaju jasno i često da je brak isključivo mjesto za seksualno sjedinjenje. Ovo je potrebno ne samo zato što je to jasno učenje Biblije, nego i zato što je učestalost višestrukih seksualnih partnerstava izvan braka glavni čimbenik brzoga širenja HIV-AIDS-a u najugroženijim zemljama.

D Odbacujemo i odričemo se svih osuda, neprijateljstava, stigmi i diskriminacija onih s HIV-AIDS-om. Takve su stvari grijeh i sramota u Tijelu Kristovu. Svi smo mi sagriješili i izgubili smo Božju slavu, a spašeni smo samo milošću te bismo stoga trebali biti spori u osudi, a brzi u obnovi i oprost. Također s tugom i suosjećanjem prepoznajemo da mnogi s HIV-AIDS-om nisu sami tome uzrok, nego su često bili zaraženi i putem skrbi za druge.

E Prihvatimo stoga, kao Crkva u svijetu, taj izazov u ime Krista i snagom Duha Svetoga. Stanimo zajedno s braćom i sestrama u područjima najteže pogođenima HIV-AIDS-om, putem praktične podrške, suosjećajne brige (uključujući i brigu za udovice i siročad), društvenoga i političkog zastupanja, obrazovnih programa (osobito one koje osnažuju žene) i učinkovite strategije prevencije, primjerene lokalnom kontekstu. Obvezujemo se na to žurno i proročko djelovanje, kao na dio integralnog poslanja Crkve.

3 Hoditi u poniznosti, odbacujući idolopoklonstvo moći⁸⁶

U našoj palosti i grijehu moć se često primjenjuje za zlostavljanje i iskorištavanje drugih. Uzvisujemo sebe, prisvajajući superiornost svome spolu, rasi ili socijalnom statusu. Pavao se suprotstavlja svim tim obilježjima idolopoklonstva ponosa i moći svojim zahtjevom da se oni koji se ispunjavaju Duhom Božjim trebaju podlagati jedan drugome poradi Krista. Takvo se uzajamno podlaganje i obostrana ljubav trebaju izražavati u braku, obitelji i društveno-ekonomskim odnosima.

---

⁸⁶ Ef5,15 – 6,4

A Čeznemo vidjeti sve kršćanske muževe i žene, roditelje i djecu, poslodavce i zaposlenike, kako žive biblijski nauk o „podnošenju jedni drugih u strahu Kristovu“.

B Potičemo pastore da vjernicima pomognu shvatiti, iskreno raspravljati i prakticirati međusobnu podložnost koju Bog traži od sve svoje djece u odnosu jednih prema drugima. U svijetu pohlepe, moći i zlostavljanja Bog poziva svoju Crkvu da bude mjesto nježne poniznosti i nesebične ljubavi među svojim vjernicima.

C Posebno i žurno pozivamo kršćanske muževe da se pridržavaju ravnoteže odgovornosti u Pavlovu nauku o muževima i ženama. Međusobna podložnost znači da je ženina podložnost mužu ustvari podložnost čovjeku čija ljubav i briga za nju nalazi uzor u požrtvovnoj ljubavi Isusa Krista prema njegovoj Crkvi. Bilo koji oblik zlostavljanja nečije žene – verbalan, emocionalan ili fizički – nespojiv je s ljubavlju prema Kristu, u svakoj kulturi. Poričemo da se premlaćivanje supruge može opravdati bilo kojim kulturnim običajem ili iskrivljenim tumačenjem Biblije. Tugujemo što je to moguće naći i među onima koji ispovijedaju kršćansku vjeru, uključujući pastore i vođe. Ne oklijevamo to proglasiti grijehom i pozivamo na pokajanje i odricanje od takve prakse.

4 Hoditi u integritetu, odbacujući idolatriju uspjeha⁸⁷

Ne možemo graditi kraljevstvo Boga istine na nepoštenim temeljima. Ipak smo u svojoj žudnji za „uspjehom“ i „rezultatima“ u iskušenju da žrtvujemo svoj integritet iskrivljenim ili preuveličanim tvrdnjama koje gotovo postaju lažima. Hodanje u svjetlu „sastoji se“, međutim, „u pravednosti i istini“.⁸⁸

A Pozivamo sve crkvene i misijske vođe da se odupru napasti koristiti se bilo čime do potpunom iskrenošću u prezentiranju svoga

---

⁸⁷ Ef 5,8-9

⁸⁸ Ef 5,10

rada. Nepošteni smo kad pretjerujemo u svojim izvješćima iznoseći neutemeljene statistike ili iskrivljavajući istinu poradi dobiti. Molimo za pročišćujući val iskrenosti i dokončanje takvog nepoštenja, manipulacije i pretjerivanja. Pozivamo sve koji financiraju duhovni rad da ne budu nerealni u svojim zahtjevima za mjerljivim i vidljivim rezultatima koji nadilaze mogućnost pravilne odgovornosti. Trudimo se oko izgradnje kulture punog integriteta i transparentnosti. Izabiremo hoditi u Božjem svjetlu i istini, jer Gospodin ispituje srca i zadovoljan je s integritetom.⁸⁹

5 Hoditi u jednostavnosti, odbacujući idolatriju pohlepe⁹⁰

Naširoko rasprostranjeno propovijedanje i nauk tzv. „evanđelja prosperiteta“ stvara značajne probleme. Evanđelje prosperiteta definiramo kao učenje o tome da vjernici imaju pravo na blagoslov zdravlja i bogatstva te da ove blagoslove mogu primiti pozitivnim ispovijedanjem vjere i „sjetvom sjemena“ putem financijskih ili materijalnih darova. Učenje o prosperitetu jest fenomen koji je prisutan u mnogim denominacija na svim kontinentima.⁹¹

Potvrđujemo čudesnu Božju milost i snagu te pozdravljamo rast crkava i službi koje vode ljude na iskazivanje iščekujuće vjere u živoga Boga i njegovu nadnaravnu moć. Vjerujemo u snagu Duha Svetoga. Poričemo, međutim, da se Božja čudotvorna moć može tretirati kao automat i biti na raspolaganju ljudskim tehnikama, odnosno biti manipulirana ljudskim riječima, akcijama, poklonima, stvarima ili ritualima.

Potvrđujemo postojanje biblijskoga viđenja ljudskog napretka kao i činjenicu da Biblija sadrži izričaje o prosperitetu (kako zdravlja, tako i bogatstva) u svome učenju o Božjim blagoslovima. Niječemo, međutim, kao nebiblijsko učenje ono koje tvrdi da se duhovna dobrobit može

---

⁸⁹ 1 Ljet 29,17

⁹⁰ Ef 5,5

⁹¹ Vidi također i cjelovit tekst Izjave iz Akroponga (www.lausanne.org/akropong) koja predstavlja kritiku evanđelja prosperiteta, a sastavili su je afrički teolozi u suradnji s Lausannskom teološkom radnom skupinom

mjeriti u smislu materijalne dobiti, ili da je bogatstvo uvijek znak Božjeg blagoslova. Biblija pokazuje da se do bogatstva često može doći ugnjetavanjem, prijevarom ili korupcijom. Također poriče da su siromaštvo, bolest ili prerana smrt uvijek znak Božjega prokletstva, dokaz nedostatka vjere ili rezultat ljudskog prokletstva. Biblija odbacuje takva pojednostavljena objašnjenja.

Prihvaćamo da je dobro uzvisivati Božju moć i pobjedu. Vjerujemo, međutim, da učenje mnogih koji snažno promiču evanđelje prosperiteta ozbiljno iskrivljuje Bibliju. Njihova su praksa i stil života često neetični i nisu Kristu nalik; oni često zamjenjuju pravu evangelizaciju traženjem čudesa te zamjenjuju poziv na pokajanje s pozivom da se prikupi novac i preda propovjedniku organizacije. Tugujemo stoga što je utjecaj ovoga učenja na mnoge crkve pastoralno štetan i duhovno nezdrav. Rado i snažno potvrđujemo svaku inicijativu koja u Kristovo ime nastoji donijeti ozdravljenje bolesnima ili trajno oslobođenje od siromaštva i patnje. No evanđelje prosperiteta ne nudi trajno rješenje za siromaštvo, a može odvratiti ljude od prave poruke i sredstva za vječno spasenje. Iz tih ga se razloga može trezveno opisati kao lažno evanđelje. Odbacujemo stoga pretjerivanja koja donosi učenje o prosperitetu kao nespojiva s uravnoteženim biblijskim kršćanstvom.

A Žurno ohrabrujemo vođe crkava i misija u okruženjima gdje je evanđelje prosperiteta popularno da pažljivo preispitaju to učenje u svjetlu nauka i primjera Isusa Krista. Posebice svi trebamo tumačiti i poučavati one biblijske tekstove – u njihovu punom biblijskom kontekstu i pravilnoj ravnoteži – kojima se zagovornici evanđelja prosperiteta obično koriste za potporu svoga učenja. Ondje gdje se učenje o prosperitetu događa u kontekstu siromaštva, moramo mu se suprotstaviti s autentičnim suosjećanjem i djelovanjem kako bismo donijeli pravdu i trajnu promjenu stanja siromašnima. Prije svega moramo zamijeniti sebični interes i pohlepu s biblijskim učenjem o sebedarju i velikodušnom davanju kao značajkama istinskog Kristova učenja. Potvrđujemo Lausanski povijesni poziv na jednostavniji stil života.

VI. Partnerstvo u Tijelu Kristovu za jedinstvo u misiji

Pavao nas uči da je kršćansko jedinstvo Božja tvorevina, utemeljeno na našem pomirenju s Bogom i jednih s drugima. Ovo je dvostruko pomirenje ostvareno na križu. Kada živimo u jedinstvu i radimo u partnerstvu pokazujemo time nadnaravnu, kontrakulturalnu moć križa. Kada pak pokazujemo svoje nejedinstvo kroz nemogućnost suradnje, tada obesnažujemo svoju misiju i poruku, poričući snagu križa.

1 Jedinstvo u Crkvi

Podijeljena Crkva nema poruku za podijeljeni svijet. Naš neuspjeh življenja u pomirenom jedinstvu glavna je zapreka za autentičnost i učinkovitost u misiji.

A Tugujemo nad podijeljenošću i razdvojenošću svojih crkava i organizacija. Duboko i žurno potičemo kršćane na to da počnu njegovati duh milosrđa i budu poslušni Pavlovu napatku da se „trude sačuvati jedinstvo Duha svezom mira“.

B Iako smo svjesni da je naše najdublje jedinstvo duhovne naravi, čeznemo za većim prepoznavanjem misijske snage vidljivoga, praktičnoga, zemaljskog jedinstva. Zaklinjemo stoga našu kršćansku braću i sestre diljem svijeta dase, poradi našega zajedničkog svjedočanstva i poslanja, odupru napasti dijeljenja Tijela Kristova i traže putove pomirenja i obnovljenog jedinstva gdje god je to moguće.

2 Partnerstvo u globalnoj misiji

Partnerstvo u misiji ne tiče se samo učinkovitosti. Ono je strateški i praktičan izraz naše zajedničke podložnosti Isusu Kristu kao Gospodinu. Prečesto smo se uključivali u misiju tako da smo na prvo mjesto stavljali svoje prioritete i naglašavali svoj identitet (etnički, konfesionalni, teološki i sl.), a nismo uspijevali podrediti svoje čežnje i prioritete

jednom Gospodinu i Učitelju. Kristova vrhovna vlast i njegovo središnje mjesto u našoj misiji moraju biti više od ispovijesti vjere i također moraju upravljati našom strategijom, praksom i jedinstvom.

Radujemo se rastu i snazi misijskih pokreta u nastajanju u većem dijelu svijeta, a sretni smo i zbog okončanja starog obrasca „od Zapada prema ostatku“.⁹² No mi ne prihvaćamo ideju o tome da je predvodništvo misijske odgovornosti prešlo iz jednoga dijela crkvenoga svijeta u drugi. Nema smisla odbaciti prošli trijumfalizam Zapada samo zato da bismo taj bezbožni duh preselili u Aziju, Afriku ili u Latinsku Ameriku. Nijedna etnička skupina, narod ili kontinent ne može za sebe prisvajati ekskluzivnu prednost da bude isključivi dovršitelj Velikoga poslanja. Samo je Bog suveren.

A Stojimo zajedno kao vođe crkava i misijskih organizacija u svim dijelovima svijeta, pozvani da prepoznamo i prihvatimo jedni druge, s jednakim mogućnostima da zajedno doprinesemo svjetskoj misiji. Ostavimo po strani, u pokornosti Kristu, sumnje, natjecanje i ponos te budimo spremni učiti od onih kojima se Bog koristi, čak i kada nisu s našeg kontinenta, ni iz naše partikularne teologije ili organizacije, ili iz našeg kruga prijatelja.

B Partnerstvo je više od novca, a bezumno ubrizgavanje novca često kvari i dijeli Crkvu. Dokažimo konačno da Crkva ne djeluje na načelu koje bi kazivalo da oni koji imaju najviše novca imaju i sve ovlasti odlučivanja. Ne namećimo nama omiljena imena, slogane, programe, sustave i metode ostalim dijelovima Crkve. Radije poradimo na istinskoj uzajamnosti Sjevera i Juga, Istoka i Zapada, na međuovisnosti u davanju i primanju, na poštivanju i dostojanstvu, jer to karakterizira prave prijatelje i prave partnere u misiji.

3 Muškarci i žene u partnerstvu

Sveto pismo potvrđuje da je Bog stvorio muškarce i žene na svoju sliku i dao im je zajedničku vlast nad zemljom. Grijev je ušao u ljudski

---

⁹² *Engleski: 'From the West to the rest' (prim. prev.)*

život i povijest kroz muškarca i ženu koji su zajednički djelovali u pobuni protiv Boga. Po Kristovu je križu Bog donio spasenje, prihvaćanje i jedinstvo, kako muškarcima tako i ženama. Na Blagdan Duha Svetoga Bog je izlio Duha proroštva na svako tijelo, jednako na sinove kao i na kćeri. Žene i muškarci time su jednaki kako u stvaranju i grijehu, tako i u spasenju i Duhu.⁹³

Svi mi, žene i muškarci, oženjeni i samci, odgovorni smo da se služimo Božjim darima na korist drugih, kao upravitelji Božje milosti, a na Kristovu hvalu i slavu. Svi smo mi dakle također odgovorni da osposobimo sve Božje ljude za ostvarivanje svih duhovnih dara koje je Bog dao za sva područja službi na koje poziva Crkvu.⁹⁴ Ne bismo trebali gasiti Duha prezrevši bilo čiju službu.⁹⁵ I više od toga, odlučni smo vidjeti službu u Tijelu Kristovu kao dar i odgovornost s kojima smo pozvani služiti, a ne kao status i pravo na koje se pozivamo.

A Podupiremo povijesno lausansko stajalište: „Potvrđujemo da su dari Duha udijeljeni svim Božjim ljudima, ženama i muškarcima, stoga njihovo partnerstvo u evangelizaciji mora biti dobrodošlo za opće dobro.”⁹⁶ Priznajemo ogroman i požrtvovan doprinos koji su žene dale svjetskoj misiji, služeći kako muškarcima tako i ženama, od biblijskih vremena pa sve do danas.

B Svjesni smo da postoje različita mišljenja kod onih koji iskreno žele biti vjerni i poslušni Svetome pismu. Neki tumače da apostolski nauk implicira da žene ne bi trebale poučavati ili propovijedati, ili da to mogu činiti, ali ne i imati vlast nad muškarcem. Drugi tumače da duhovna jednakost žena, prakticiranje izgrađujućeg dara proroštva žena u novozavjetnoj crkvi te njihovo gostoprimstvo kojim su prihvaćali održavanje sastanaka u svojim domovima, kao da implicira činjenicu da i muškarci i žene mogu primati i služiti se duhovnim darima vodstva i pouke.⁹⁷ Pozivamo obje strane da:

⁹³ Post 1,26-28; 3; Dj 2,17-18; Gal 3,28; 1 Pt 3,7

⁹⁴ Rim 12,4-8; 1 Kor 12,4-11; Ef 4,7-16; 1 Pt 4,10-11

⁹⁵ 1 Sol 5,19-20; 1 Tim 4,11-14

⁹⁶ Manifest iz Manile, 14

⁹⁷ 1 Tim 2,12; 1 Kor 14,33-35; Tit 2,3-5; Dj 18,26; 21,9; Rim 16,1-5, 7; Fil 4,2-3; Kol 4,15; 1 Kor 11,5; 14,3-5

- ① Prihvate jedni druge, bez osude u odnosu na predmet spora, jer iako možda nisu suglasni, nemaju razloga za podjele, destruktivan govor ili bezbožno neprijateljstvo jednih prema drugima.⁹⁸
  - ② Pažljivo zajedno proučavaju Sveto pismo, uz dužno poštovanje za kontekst i kulturu izvornoga autora i suvremenih čitatelja.
  - ③ Shvate da moraju pokazati suosjećanje ondje gdje postoji istinska bol; moraju ustati protiv nepravde i nedostatka integriteta gdje oni izostaju, a ondje gdje se očituje otpor djelu Duha Svetoga u bilo kojoj sestri ili bratu moraju se pokajati.
  - ④ Obvežu se na model služenja, muškaraca i žena, koji će odražavati službenje Isusa Krista, a ne svjetovnu težnju za moći i statusom.
- 🕒 Potaknimo crkve da priznaju pobožne žene koje poučavaju i grade ono što je dobro, kao što je to Pavao naložio⁹⁹ širom otvorimo vrata mogućnostima za službu žena u obrazovanju, služenju i vodstvu, posebice u kontekstima u kojima evanđelje izaziva nepravedne kulturne tradicije. Želimo vidjeti da se žene ne spriječava u korištenju Božjih dara ili nasljedovanju Božjeg poziva za njihove živote.

4 Teološka naobrazba i misija

Novi zavjet prikazuje blisko partnerstvo između rada na evangelizaciji i osnivanju crkava (primjer apostola Pavla) i rada na izgradnji crkava (primjeri Timoteja i Apolona). Obje su zadaće sadržane u Velikom poslanju. Isus opisuje način činjenja ljudi učenicima u kategorijama evangelizacije (prije nego „krsteći ih“), „učeci ih vršiti sve što sam vam zapovjedio“. Teološko obrazovanje dio je misije i nadilazi evangelizaciju.¹⁰⁰

Misija Crkve na zemlji sastoji se u tome da ona služi Božjoj misiji, a misija teološkog obrazovanja jest da jača i prati misiju Crkve. Teološko obrazovanje služi prije svega tomu da osposobi one koji vode Crkvu kao pastori – učitelji, opremi ih za vjerno, relevantno i jasno poučavanje istina Božje Riječi; i drugo, služi za opremanje svekolikoga Božjeg

⁹⁸ Rim 14,1-13

⁹⁹ Tit 2,3-5

¹⁰⁰ Kol 1,28-29; Dj 19,8-10; 20,20.27; 1 Kor 3,5-9

naroda za misijski zadatak razumijevanja i relevantnog komuniciranja Božje istine u svakom kulturnom kontekstu. Teološko je obrazovanje uključeno u duhovno ratovanje, jer „oružje našeg vojevanja nije tjelesno, nego je snažno Bogu za rušenje utvrda, rušeći mudrovanja i svaku uznositost koja se podiže protiv spoznaje Boga, te zarobljujući svaki um na poslušnost Kristu“.¹⁰¹

A Svi mi koji vodimo crkve i misijske organizacije moramo biti svjesni da je teološko obrazovanje u svojoj biti misijsko. Oni među nama koji nude teološko obrazovanje moraju se pobrinuti da osiguraju njegovu misijsku usmjerenost, jer njegovo mjesto unutar znanstvene zajednice nije samo sebi cilj, nego mu je cilj da služi misiji Crkve u svijetu.

B Teološko obrazovanje stoji u partnerstvu sa svim oblicima misijskog angažmana. Poticati ćemo i podržavati sve koji pružaju teološko obrazovanje vjerno Bibliji, formalno i neformalno, na mjesnoj, nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.

C Pozivamo da institucije i programi teološkog obrazovanja prođu „misijsku provjeru“ programa, struktura i etosa kako bi se osiguralo da oni zaista služe potrebama i izazovima s kojima se susreće Crkva u njihovim kulturama.

D Želimo da svi osnivatelji crkava i profesori teologije postave Bibliju u središte svojih partnerstava, i to ne samo u doktrinarnim izričajima nego i u praksi. Evangelizatori se moraju služiti Biblijom kao vrhovnim izvorom sadržaja i autoriteta svoje poruke. Profesori teologije moraju proučavanje Biblije vratiti u središte, kao temeljnu disciplinu kršćanske teologije koja integrira i prožima sva druga područja proučavanja i primjene. Ponad svega, teološko obrazovanje mora služiti opremanju pastora – učitelja za njihovu prvotnu odgovornost propovijedanja i poučavanja Biblije.¹⁰²

---

¹⁰¹ 2 Kor 10,4-5

¹⁰² 2 Tim 2,2; 4,1-2; 1 Tim 3,2b; 4,11-14; Tit 1,9; 2,1

ZAKLJUČAK

Bog je u Kristu pomirio svijet sa sobom. Duh Božji bio je u Cape Townu, pozivajući Kristovu Crkvu da bude poslanikom Božje pomirujuće ljubavi za svijet. Bog je održao obećanje u svojoj Riječi, jer kad se njegov narod okupio u Kristovo ime tada je Gospodin Isus Krist bio među nama i hodao među nama.¹⁰³

Nastojali smo slušati glas Gospodina Isusa Krista. I u svojem milosrđu, po Duhu Svetome, Krist je govorio svojim ljudima koji su ga slušali. Kroz mnoge glasove izlaganja Biblije, plenarne propovijedi i grupne diskusije, ponavljale su se dvije teme:

- Potreba za radikalnim poslušnim učenishtvom, koje vodi do zrelosti, rasta u dubinu kao i rasta u broju;
- Potreba za radikalnim, u križu usredotočenim pomirenjem, koje vodi do jedinstva, rasta u ljubavi, kao i rasta u vjeri i nadi.

Učeništvo i pomirenje neophodni su u našoj misiji. Tugujemo nad sablazni naše površnosti i nedostatka učenishva te sablazni nejedinstva i nedostatka ljubavi. Oboje ozbiljno šteti našem svjedočenju evanđelja.

Prepoznamo glas Gospodina Isusa Krista u ta dva izazova, jer oni odgovaraju dvjema najizravnijim Kristovim riječima Crkvi, kako je to zabilježeno u Evanđeljima. U Evanđelju po Mateju Isus nam je dao naš primarni mandat – učiniti učenicima sve narode. U Ivanovu evanđelju, Isus nam je dao našu primarnu metodu – da ljubimo jedni druge, kako bi svijet prepoznao da smo njegovi učenici. Ne trebamo biti iznenađeni, nego se radije radovati što smo čuli Učiteljev glas – kada Krist svomu narodu, okupljenom iz cijeloga svijeta, govori o istim stvarima dvije tisuće godina poslije. Učinite učenicima. Ljubite jedan drugoga.

Učinite učenicima

Biblijska misija zahtijeva da oni koji tvrde da su Kristovi njemu i nalikuju, uzimajući svoj križ, da zaniječu sebe, nasljeđujući ga na putu ponizno-

¹⁰³ Lev 26,11-12; Mt 18,20; 28,2

sti, ljubavi, integriteta, velikodušnosti i služenja. Ne uspjeti u učeništvu i činjenju učenika znači ne uspjeti na osnovnoj razini svoje misije. Kristov poziv njegovoj Crkvi do nas iznova dolazi sa stranica Evanđelja: „Dođi i slijedi me“, te, „Idite i učinite mojim učenicima“.

Ljubite jedan drugoga

Tri je puta Isus ponovio: „Novu vam zapovijed dajem, da ljubite jedni druge; kao što sam ja vama iskazao ljubav da i vi ljubite jedni druge.“¹⁰⁴ Tri je puta Isus molio: „Oče, da budu jedno.“¹⁰⁵ Oboje su, i nalog i molitva, misijski. „Po ovom će svi znati da ste moji učenici, ako ljubite jedni druge.“ „Da tako budu savršeni, okupljeni u jedno – kako bi svijet spoznao da si me ti poslao.“ Isus nije mogao jasnije izraziti svoj stav. Evangelizaciju svijeta i priznavanje Kristova božanstva potpomažemo ili sprječavamo time što ga u praksi slušamo ili ne slušamo. Poziv Kristov i poziv njegovih apostola iznova nam dolazi: „Ljubite jedni druge“, „Trudite se sačuvati jedinstvo Duha svezom mira.“¹⁰⁶ Poradi Božje misije obnavljamo svoje opredjeljenje za to da ćemo poslušati ovu „poruku koju smo čuli od početka“.¹⁰⁷ Kada kršćani žive u pomirenom jedinstvu ljubavi, snagom Duha Svetoga, svijet će doći do spoznaje Isusa čiji su učenici i upoznati Oca koji ga je poslao.

U ime Boga Oca, Sina i Duha Svetoga te na jedinom temelju vjere u Božje beskrajno milosrđe i milost koja nas spašava, iskreno čeznemo i molimo za reformaciju biblijskog učenitstva i revoluciju kristolike ljubavi.

Ovo je naša molitva i iskazujemo svoje predanje za Gospodina koga ljubimo i za svijet kojemu služimo u njegovo ime.

---

¹⁰⁴ Iv 13,34; 15,12; 17

¹⁰⁵ Iv 17.21-23

¹⁰⁶ Ef 4.1-6; Kol 3.12-14; 1 Sol 4.9-10; 1 Pt 1.22; 1 Iv 3.11-14; 4.7-21

¹⁰⁷ 1 Iv 3,11

1. Gledajući odjeljke a-f, u kojem području možeš ti (i) ili (ii) oni koji su u tvojoj crkvi ili organizaciji, dati neki doprinos?
2. Koje kratkoročne, srednjoročne ili dugoročne ciljeve možeš postaviti i kako ih ostvariti? Ako se sastav tvoje grupe često mijenja (npr. studentska grupa), postoje li neka načela koja bi mogla biti uključena u program poučavanja, kako bi se članovi pripremili za dugotrajnu službu u lokalnoj zajednici?
3. „Ljubav na djelu utjelovljuje i pohvaljuje evanđelje milosti“. Ovo poglavlje smatra se najzahtjevnijim. Koje pitanje ono u tebi pobuđuje – u tvojoj obitelji, na radnome mjestu, u crkvi ili u tvojim javnim i društvenim obvezama?
4. Uz razmatranje poziva na akciju u svakom poglavlju, pogledaj što iza njih stoji. Na primjer:
  - (i) ako nam bolji pristup učeništvu daje bolje vođe, kako možemo pridonijeti oblikovanju kršćanskog učenitva?
  - (ii) kako možemo pomoći starijim i mladim kršćanima da rastu u ljubavi prema Svetom pismu, kao Božjoj riječi za nas?

Vaša daljnja osobna razmišljanja:

IMAMO EVANĐELJE KOJE TREBAMO NAVIJEŠTATI

Završni govor Lindsaya Browna pred Kongresom*

Evandjelje Isusa Krista jedinstveno je, divno, snažno i istinito. Zato smo se sa-stali. Što će biti ostavština ovoga Kongresa? Samo Bog zna. Mi to u ovome trenutku ne znamo. Ali, mogu vam iznijeti našu četverostruku viziju i nadu.

Najprije, onu o glasnoj i jasnoj reafirmaciji jedinstvenosti Kristove i isti-nitosti biblijskog evanđelja te kristalno jasne izjave o misiji Crkve – sve je ovo ukorijenjeno u Pismu. Ne možemo se uključiti u misiju ako ne znamo u što vjerujemo. Povijesna misijska konferencija u Edinburghu 1910. pokrenula je silan misijski pokret. Ali bilo je i nedostataka – peri-ferne doktrine organizatora. Pokušali su pokrenuti misijski pokret bez biblijskog konsenzusa. To je krivo! Moramo biti jasni, oko barem četiri stvari: (i) isključive Kristove tvrdnje; (ii) značaj Kristove smrti; (iii) potreba obraćenja; (iv) izgubljenost čovječanstva. Capetownski iskaz o pre-danju želi to jasno obznaniti.

Drugo, prepoznati ključne elemente koje Crkva treba, kako bismo se mogli suočiti s dolazećim desetljećem. Svrha je ovoga Kongresa je „po-tražiti i iznjedrati nove izazove za globalnu Crkvu kako bi ona mogla donijeti svjedočanstvo za Isusa Krista i njegov nauk u svaki kutak svi-jeta – ne samo u geografskom smislu, nego u sve slojeve društva i u područja ideja“.

Treće, pomažemo u stvaranju mnogih plodnih prijateljstava i partner-stava. U urušenom svijetu mnogih potreba ne smijemo biti vođeni du-hom konkurencije. Trebamo novi naraštaj evanđeoskih vođa, muškara-ca i žena, ljudi različitih etniciteta, koji su vođeni predanjem za Kristovu stvar i koji se iskreno raduju kad se evanđelje širi, bez obzira na to tko je za to odgovoran.

Četvrto, za mnoge nove pothvate. Previše zadržavamo, a premalo isko-račujemo. U 1974. postojalo je golemo zanimanje za širenje evanđelja

Previše zadržavamo, a premalo iskoračujemo

među skupinama ljudi do kojih evanđelje još nije doprlo. S ovoga Kongresa možemo vidjeti nove inicijative o evangelizaciji ljudi u usmenim kulturama, mladih ljudi, onih koji su raspršeni ili onih u gradovima. Možda možemo naći svježi poticaj za prenošenje biblijskih istina u javnom životu i u sredstvima priopćavanja, umjetnosti, poslovnim dogovorima, sveučilištima i vladi. Ove pozornice oblikuju vrijednosne sustave kod naroda i zahtijevaju neustrašivo, jasno i razumljivo kršćansko svjedočanstvo.

„Što god se Bogu sviđi“, čitanje iz Druge poslanice Korinćanima 4. poglavlja daje tri načela koja možemo ponijeti sa sobom. Ova smo načela ponavljali tijekom ovoga Kongresa. Pogledajmo ih:

1. Misija je kristocentrična

Jedan me novinar me pitao: „Biskup Stephen Neill kaže da kad je misija sve, onda ona nije ništa. Što nije misija Crkve?“ Moj odgovor: „Misiju pokreće želja za naviještanjem božanstva, utjelovljenja, smrti, uskrsnuća i gospodstva Kristova. Sve što u svojoj srži to nema, nije misija.“ Naša je misija, bez ikakva srama, kristocentrična. Pogledajte Pavlove naglaske u Drugoj poslanici Korinćanima 4. poglavlju:

- 4. redak – svjetlo Radosne vijesti Krista, koji je slika Božja
- 5. redak – propovijedamo Krista Isusa Gospodina
- 6. redak – slava Božja na licu Kristovu

Nema nadomjestka usmenom svjedočanstvu o Kristovu gospodstvu. Zapanjujuće je kako su rani evangelizatori stajali u tome. Govorili su u mjesnim sinagogama, ali isto tako i na neutralnim teritorijima. Sjetite se apostola Pavla na Areopagu. Neki će od nas biti pozvani u dijalog sa svjetskim misliocima i onima od utjecaja, da donesemo jasno i sažeto svjedočanstvo o Istini u Kristu u javnom okruženju.

Naše zajedničko blagovanje usredotočuje se na estatičkoj tvrdnji Ivana Krstitelja, kada je ugledao Isusa i nazvao ga „Jaganjcem Božjim koji uzima grijehe svijeta“. Kada sam još studirao na Oxfordu, bio sam na istom koledžu gdje je John Wesley predavao prije dvije stotine i pedeset godina. Iskoristio sam prigodu i pročitao njegove dnevnik, koje je svakodnevno marno zapisivao kao pripravnik za službu. Jedna me je rečenica začudila, a on ju je ponavljao iz dana u dan: „Ponudio sam Krista ljudima ... Danas ja nudim Krista ljudima.“ To je naš primarni poziv – ponuditi Krista ljudima u svijetu.

„Ponudio sam Krista ljudima“

2. Potreba za integritetom

Trebamo paziti na svoje korake! Naše riječi moraju teći iz Boga ugodnog života. Pozvani smo svjedočiti za Krista kao pale, krhke „glinene posude“ (r. 7) Budimo oprezni kad se oslanjamo na tehnike i vješte pristupe. Evanđelje se ne naviješta vještinom ili iskrivljavanjem Riječi Božje (r. 2), nego našom slabošću (r. 7), usredotočujući se na silu Božju.

Ne usuđujmo se pomišljati da ćemo uspjeti zato što imamo novac i tehnologiju. Ovisimo isključivo o veličini Evanđelja, sili Božjoj, pomoći i moći Duha Svetoga i snazi Riječi Božje. Kada nastupamo, usredotočimo se na istinu evanđelja (r. 2), na „Evanđelje slave Kristove“ (r. 4) i na slavu Božju na Kristovu licu (r. 6). I neka ta riječ istine ima pokriće u autentičnom, transformiranom i radosnom životu.

John Stott rekao je u svojoj posljednjoj objavljenoj propovijedi da je najveća prepreka napretku evanđelja nespremnost Božjeg naroda da živi kao Božji narod. Mi trebamo pobožno živjeti pred svijetom koji nas pomno promatra, tako da brinemo o zanemarenima, siromašnima, o onima zahvaćenim pandemijom te o onima kojima su srca slomljena. Isusov je pristup bio jednostavan. Govorio je mnoštvu od pet tisuća ljudi i nahranio ih. Jer mu je stalo do ljudi. Tako bismo i mi trebali postupati.

3. Poziv na ustrajnost

Konačno, apostol nas potiče da ne posustajemo (r. 1). Mnogi će se od nas vratiti u svoje teške okolnosti. Naš je poziv ustrajati do kraja i ne gubiti srčanost. Sjećam se razgovora s jednom jedinom osobom iz Somalije na posljednjem Lausannskom kongresu 1989. On je bio jedini somalijski starješina u jednoj evanđeoskoj crkvi u Mogadišu, u kojoj je bilo sedamdesetak vjernika, a on je radio za Ujedinjene narode. Dobio je poziv da prijeđe raditi za Ujedinjene narode u New Yorku, ali je to odbio kako bi ostao sa svojim narodom. U konačnici, izgubio je život 1990. Služba evanđelja jest skupa, ali trebamo je nastaviti zbog slave evanđelja i zadaće koju nam je povjerio naš Gospodin.

Kršćanska se služba rijetko odvija brzo. Zahvalni smo Bogu na brzom rastu, ali često Riječ Božja pušta korijene polako. Trebamo prihvatiti dalekovidnost. Da vam pojasnim: Profesor Jerry Gana, državni službenik iz Nigerije, služio je petorim predsjednicima, muslimanima i kršćanima. Jerry je bio poznat kao onaj koji nije bio korumpiran. Pitao sam ga kako mu je uspjelo zadržati ugled te integritet i poštenje. Ovo je bio njegov odgovor: Još kao student učio je o tome da ostati uz Krista znači imati čiste račune. Mi to isto trebamo poučavati. On je oprezno birao suradnike i partnere, jer je znao da i neki kršćanski političari donose pogrešne odluke. Jer kada krene po zlu, trebaš se suočiti s posljedicama, a to može ugroziti tvoje svjedočanstvo.

Znao je koliko je važno ono što ostavimo iza sebe

Znao je koliko je važno ono što ostavimo iza sebe. Rekao je: „Bog mi je dao mogućnost da služim u javnom životu trideset godina. Nadam se da ću moći nastaviti i sljedećih

dvadeset i pet. Htio bih biti učiteljem i utemeljiteljem novoga naraštaja mladih evanđeoskih političara u Nigeriji, koji će nastaviti s takvim uzorima. Moja je molitva da Bog, putem evanđeoskih kršćanskih političara, ima takav utjecaj na politički život moga naroda koji će trajati preko šezdeset godina.“ Ovo je zadivljujuća dugoročna vizija!

Ili pomislite na Adonirama Judsona, jednoga od negdašnjih američkih misionara, koji je došao u Burmu odnosno Myanmar 1812. i ondje preminuo 1850.

Izgubio je prvu ženu Annu kojoj je bio privržen i s kojom je imao nekoliko djece. Bio je zatočen i mučen. Malo je bilo onih koji su se javno priznavali kršćanima u vrijeme kada je on umro. Ali, on je uspio dovršiti prijevod Biblije.

Paul Borthwick govorio je prigodom 150. obljetnice toga biblijskog prijevoda. Malim je slovima pisalo: „Preveo vlč. A. Judson“. Pitao je svoga prevoditelja Matthewa Hla Wina: „Što znaš o tom čovjeku?“ Matthew je zaplakao: „On je trpio zbog Evanđelja i ljubavi prema nama i umro je kao siromah. Ali nas danas više od šesto tisuća vučemo svoje duhovno naslijeđe od Adonirama Judsona.“ Neki će od nas biti pozvani da posвете svoj život u službe za koje se neće vidjeti roda.

„Prema tome, braćo moja ljubljena, budite čvrsti, nepokolebljivi, uvijek napredujte u djelu Gospodnjem, svjesni da vaš trud u Gospodinu nije uzaludan!! (1 Kor 15,58)

Dopustite da završim riječima Johna Wesleya. Kad nastojite svjedočiti za Krista – i uz Božju pomoć: „Činite svako dobro koje možete, svim sredstvima koja su vam na raspolaganju, svim načinima koji su vam mogući, na svakom mjestu gdje to možete, u bilo koje vrijeme kada možete, svim ljudima kojima možete, sve dok to uopće možete.“

Dok nas Krist ne pozove kući, nastojmo zajedno do kraja služiti Kristu, našem Kralju! Bog vas blagoslovi!

Prije ove propovijedi pročitana je ulomak iz Druge poslanice Korinćanima 4,1-7 na arapskom, francuskom i španjolskom jeziku. Nakon ovoga govora sudionici kongresa otpjevali su himan „Pred nedovršenom zadaćom“.

U završnoj svečanosti Kongresa slavljen je služba Večere Gospodnje na kenijski način, obogaćena posebnim glazbenim aranžmanom. Ovu je službu predvodio vlč. Luke Orombi, arhibiskup Ugande. Kruh i vino svima su bili podijeljeni iz crkvenog posuđa koje su za tu prigodu posudile lokalne crkve diljem svijeta – njih stotinu – kako bi se time među brojnim narodima simboliziralo prisjećanje na smrt Kristovu.

* Skraćena verzija. Cijeli je govor, kao i video-prikaz završne svečanosti, dostupan na www.lausanne.org

Ostali naslovi iz ove serije

Autentični sluga: Obilježja duhovnog vođe – Ajith Fernando

Pastor, vođa i prijatelj (razni autori) – John Stott

Svjetlo, sol i poslovni svijet:

Dobri uzori mogu promijeniti narode – Fred Catherwood

Vrjedniji od zlata: Pročitaj Bibliju u jednoj ili dvije godine
(McCheyne – Plan čitanja Biblije)

Slava križa: Veliki crescendo evanđelja – James Philip

Milost davanja: Deset načela o kršćanskom davanju – John Stott

Lausanski zavjet: Cjelovit tekst s uputama

Još su neki naslovi u pripremi.

Didasko Files tiskaju se na engleskom jeziku u suradnji s Hendrickson Publishing i mogu se nabaviti kod većine internetskih posrednika. Neka izdanja prilagođena su osobama s oštećenjima vida.

www.didaskofiles.com

www.hendrickson.com

Jer Bog tako uzljubi svijet da je dao
svoga Jedinorođenog Sina,
kako ni jedan koji u njega vjeruje ne bi propao,
nego imao život vječni.

Ivan 3,16

Tko ima moje zapovijedi i drži ih,

Taj mene ljubi.

A tko mene ljubi, njega će ljubiti moj Otac,

I ja ću ga ljubiti

I njemu ću se očitovati ...

Ako me tko ljubi, moju će riječ držati,

I moj će ga Otac ljubiti,

I k njemu ćemo doći

I kod njega se nastaniti.

Ivan 14,21-23

Bog, koji reče: „Neka iz tame svjetlo zasja!“

On zasja u srcima našim –

Na rasvjetljenje spoznanja Božje slave

Na licu Isusa Krista.

2. Korinćanima 4,6

Capetownski iskaz o predanju započinje jasnim izričajem zajedničkih biblijskih uvjerenja, nakon čega poziva na djelovanje. On je plod procesa i nastojanja Lausannskog pokreta u cilju raspoznavanja onoga što Duh Sveti poručuje crkvama na svakom kontinentu.

Čemu se nadamo od Capetownskga iskaza o predanju? Vjerujemo da će se o njemu govoriti, raspravljati te da će on postati globalnim stavom evanđeoskih kršćana koji će ih ujedinjavati; da će oblikovati programe kršćanskih službi; da će osnažiti vođe koji djeluju na pozornici javnosti te da će iz njega proizaći snažne inicijative i partnerstvo. Donosimo ga u duhu krotkosti.

Pri svemu ovome bilo nam je drago surađivati sa Svjetskom evanđeoskom alijansom.

Iz predgovora

„Capetownski iskaz o predanju nije uspomena, nego uvjerenje o Pokretu i glas mnoštva. Sadrži mnoštvo doprinosa globalne Crkve. Duboko smo uvjereni i molimo da ne čujemo samo glas Capetowna 2010, nego glas našega Gospodina Isusa Krista koji hodi posred nas.“

Christopher J H Wright

Predsjedavajući, Cape Town 2010 Radna grupa za izradu iskaza o predanju

Uključuje i završno obraćanje skupu Lindsaya Browna: *Imamo Evanđelje koje trebamo naviještati*

www.lausanne.org
www.didaskofiles.com

PEV

Lausanne
LIBRARY